

OBČINA
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k i s v e t

13. redna seja občinskega sveta
dne 15. novembra 2016

Gradivo za 12. točko dnevnega reda

ZADEVA: Poročila o socialno ekonomskem stanju v občini Slovenska Bistrica

Poročevalka: Irena JEREB, vodja oddelka za družbene dejavnosti

**O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA**

O b č i n s k a u p r a v a
Oddelek za družbene dejavnosti

Kolodvorska ulica10, 2310 Slovenska Bistrica

telefon: h.c. + 386 2 / 843 28 00, 843 28 20, fax: + 386 2 / 843 28 50 e-mail: obcina@slov-bistrica.si
uradna spletna stran <http://www.slovenska-bistrica.si>

Številka:

Datum: 26.10.2016

**O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k i s v e t**

ZADEVA: Poročilo o socialno ekonomskem stanju v občini Slovenska Bistrica

I. PREDLAGATELJI

Župan dr. Ivan ŽAGAR

II. DELOVNO TELO, PRISTOJNO ZA OBRAVNAVO

Odbor za družbene dejavnosti

III. PRAVNE PODLAGE ZA SPREJEM:

- Statut Občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, 55/10),

IV. NAMEN IN CILJI

V skladu s programom dela Občinskega sveta je občinska uprava v sodelovanju različnimi institucijami pripravila poročilo o socialno ekonomskem stanju v naši občini.

Iz poročil, ki so bila posredovana je moč ugotoviti, da se posledice gospodarske situacije še vedno v veliki meri odražajo na socialno-ekonomskem položaju prebivalstva, še vedno je kljub upadanju veliko število brezposelnih oseb in posledično veliko število vseh oblik socialno varstvenih pomoči. Kljub temu se ugotavlja, da se pristojne institucije trudijo in nudijo pomoč tistim, ki jo potrebujejo in da se izvajajo še dodatni ukrepi za ublažitev težkih finančnih, socialnih ali zdravstvenih težav.

V. *FINANČNE POSLEDICE*

Predloženo poročilo nima neposrednih finančnih posledic za občinski proračun.

VI. *PREDLOG SKLEPA*

Občinskemu svetu predlagamo, da se s poročilom seznanijo, o njemu razpravljajo in sprejme naslednji

SKLEP

Občinski svet občine Slovenska Bistrica se je seznanil s Poročilom o socialno ekonomskem stanju v občini Slovenska Bistrica.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Zlatka Mlakar

Irena JEREB, dipl. upr. org.,
vodja oddelka

Priloga:

- Poročilo o socialno ekonomskem stanju v občini Slovenska Bistrica

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA

O b č i n s k a u p r a v a
Oddelek za družbene dejavnosti

Kolodvorska ulica10, 2310 Slovenska Bistrica

telefon: h.c. + 386 2 / 843 28 00, 843 28 20, **fax:** + 386 2 / 843 28 50 **e-mail:** obcina@slov-bistrica.si

uradna spletna stran <http://www.slovenska-bistrica.si>

Številka: 13/2016-ps
Datum: 26. 10. 2016

POROČILO
O SOCIALNO EKONOMSKEM STANJU V OBČINI SLOVENSKA
BISTRICA

Gradivo pripravil:

Oddelek za družbene dejavnosti v sodelovanju z:

- Vrtcem »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica,
- Osnovno šolo dr. Jožeta Pučnika Črešnjevca,
- Osnovno šolo Gustava Šiliha Laporje,
- Osnovno šolo Minke Namestnik Sonje,

- Osnovno šolo Pohorskega odreda Slovenska Bistrica,
- 2. osnovno šolo Slovenska Bistrica,
- Osnovno šolo Šmartno na Pohorju,
- Osnovno šolo Partizanska bolnišnica Jesen,
- Osnovno šolo Antona Ingoliča Spodnja Polskava,
- Srednjo šolo Slovenska Bistrica,
- Centrom za socialno delo Slovenska Bistrica,
- Zdravstvenim domom Slovenska Bistrica,
- RKS – Območno združenje Slovenska Bistrica,
- Zavodom Republike za zaposlovanje, Uradom za delo Slovenska Bistrica,
- Domom dr. Jožeta Potrča Poljčane,
- Društvom upokojencev Slovenska Bistrica.

Uvod.....	1
1. Možnosti in oblike pomoči, ki jih zagotavlja Občina Slovenska Bistrica.....	2
2. Center za socialno delo Slovenska Bistrica.....	4
2.1. Oris socialnega položaja družin in posameznikov v Sloveniji.....	4
2.2. Socialna situacija v občini Slovenska Bistrica.....	5
2.3. Opis dodatnih programov, ki jih izvaja center s pomočjo občine.....	7
2.4. Preventivni program družabništvo in spremljanje v Centru Metulj	7
3. Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica.....	8
4. Osnovne šole –prikaz povprečne slike na podlagi prejetih poročil OŠ.....	8
4.1. Osnovna šola Minke Namestnik-Sonje.....	10
5. Srednja šola Slovenska Bistrica.....	10
5.1. Subvencionirana dijaška prehrana.....	11
5.2. Oprostitev plačila izposojevalnice za učbenike.....	11
6. Zdravstveni dom Slovenska Bistrica.....	12
7. Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Slovenska Bistrica.....	12
7.1. Oblike pomoči.....	13
7.2. Opažanja.....	14
8. Medobčinska zveza društev upokojencev-DU Slovenska Bistrica.....	15
8.1. Predlog.....	15
9. Območna služba Maribor, Urad za delo Slovenska Bistrica.....	16
9.1. Podatki o stanju na trgu dela na območju občine Slovenska Bistrica.....	16
9.2. Sporočena*prosta delovna mesta, Urad za delo Slovenska Bistrica - v %...16	16
9.3. Registrirani brezposelni po starosti v občini Slovenska Bistrica – v % - razvidna primerjava z Območno enoto Maribor in Slovenijo.....	16
9.4. Registrirani brezposelni po stopnji izobrazbe v občini Slovenska Bistrica V % - razvidna primerjava z Območno enoto Maribor in Slovenijo.....	17
9.5. Registrirani brezposelni invalidi v občini Slovenska Bistrica – v % - Razvidna primerjava z Območno enoto Maribor in Slovenijo.....	18
9.6. Priliv in odliv zaposlitve v občini Slovenska Bistrica – v % - razvidna Primerjava z Območno enoto Maribor in Slovenijo.....	18
9.7. Sporočena prosta delovna mesta, Urad za delo Slovenska Bistrica.....	19
9.8. Splošen opis.....	24
10. Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane.....	24
10.1. Starostna struktura prebivalcev Upravne enote Slovenska Bistrica.....	24
10.2. Način plačevanja.....	26
10.3. Število stanovalcev po občinah v upravni enoti Slovenska Bistrica, Sprejeti v domsko oskrbo.....	27
10.4. Predstavitev delovanja doma in enote.....	28
10.5. Statistični podatki iz socialne službe.....	29
10.6. Podatki o številu sprejemov stanovalcev od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2016.....	29
10.7. Pomoč na domu.....	32
10.8. Dnevno varstvo.....	33
10.9. Demenca – izziv sodobne družbe.....	34
10.10. Prostovoljstvo.....	34
10.10. Skupine starih ljudi za samopomoč.....	36
10.11. Težave, s katerimi se v domu soočajo.....	37
10.12. Predlogi in izzivi za prihodnost za reševanje socialnih stisk občanov in občank.....	38
11. Zaključek.....	38

UVOD

O pobudi, da na sejo Občinskega sveta uvrstimo točko, v kateri bi razpravljali o socialnem položaju naših občank in občanov smo se obrnili na vse ključne akterje na področju socialnega varstva v občini Slovenska Bistrica; Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica, vse osnovne šole, Zdravstveni dom Slovenska Bistrica, Center za socialno delo Slovenska Bistrica, Urad za delo Slovenska Bistrica, Rdeči križ Slovenska Bistrica, Župnijsko Karitas Slovenska Bistrica, Medobčinsko zvezo društev upokojencev, Srednjo šolo Slovenska Bistrica in Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane, z namenom, da vsak iz svojega področja delovanja predstavijo pregled stanja, oziroma predstavijo svoja opažanja, ki odražajo socialno situacijo občanov.

1. Možnosti in oblike pomoči, ki jih zagotavlja Občina Slovenska Bistrica

Ena izmed nalog lokalne skupnosti je tudi izvajanje ukrepov, za pomoč občanom, ki se znajdejo v socialni stiski zaradi neugodne finančne situacije ali zaradi starosti, bolezni in drugih neugodnih situacij ne morejo poskrbeti sami zase.

Občina tako v svojem letnem proračunu zagotavlja sredstva za naslednje oblike ukrepov:

Občinske socialne pomoči

Center za socialno delo Slovenska Bistrica izvaja dodeljevanje socialnovarstvenih pomoči v občini Slovenska Bistrica. Za denarno pomoč, do katere so upravičeni vsi posamezniki oziroma družine s stalnim prebivališčem v občini, za katere velja, da zaradi trenutne materialne stiske nujno potrebujejo pomoč, izkoristili pa so že vse zakonske možnosti za rešitev svoje stiske, bo Občina Slovenska Bistrica v letu 2016 namenila 20.360,00 eur, pomoč pa je bila do oktobra nudena 46 občanom.

Letovanje socialno ogroženih otrok

Občina iz občinskega proračuna vsako leto namenja sredstva za letovanje zdravstveno in socialno ogroženih otrok v Poreču ki je organizirano preko Zveze prijateljev mladine in preko organizacije Rdečega križa Slovenska Bistrica.

Vsi otroci, ki so letovali, so imeli pred odhodom na letovanje opravljen zdravniški pregled, z navedbo diagnoze, terapije, ki jim jih je nudila zdravstvena oskrba na letovanju.

Služba pomoči na domu

Dostopnost do pomoči se omogoča vsem, ki so te pomoči potrebni, ne glede na njihov položaj. Pomoč na domu za področje Občine Slovenska Bistrica izvaja Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane, storitev pa obsega gospodinjsko pomoč, pomoč pri vzdrževanju osebne higiene, pomoč pri ohranjanju socialnih stikov. Občina namenja v letu 2016 za tovrstno pomoč 186.000,00 eur. Trenutno je pomoč na domu nudena 58 občanom, delo opravlja 11,5 socialnih oskrbovalk. Največja potreba je po pomoči pri temeljnih dnevni opravih in po pomoči pri ohranjanju socialnih stikov, sledi potreba po gospodinjski pomoči.

Oskrba bolnika na domu

Občina Slovenska Bistrica je ena izmed redkih občin, ki financira oskrbo bolnika na domu. Za potrebe najtežje bolnih pacientov sta zaposleni dve bolničarki, ki to delo opravljata že od samih začetkov. Obiskujeta in nudita oskrbo predvsem tistim pacientom, ki zaradi narave bolezni sodijo med najtežje bolne. To so večinoma bolniki, ki potrebujejo paliativno oskrbo in nego in jih v večini primerov obiskuje tudi patronažna medicinska sestra, ki pri pacientih izvaja različne medicinsko tehnične posege, bolničarki pa jim nudita strokovno izvedbo osnovne nege.

Ti pacienti so pogosto še socialno ogroženi in doživljajo vse vrste življenjskih stisk. Pri svojem delu sta bolničarki skrbni in natančni. Patronažna medicinska sestra je tista, ki nadzira in usklajuje njihovo delo, z vedenjem in delovnimi nalogi osebnih zdravnikov. Višina

sredstev, ki jih Občina Slovenska Bistrica v letu 2016 nameni za to dejavnost je 24.000,00 eur.

Programi za starejše občane

Občina Slovenska Bistrica iz proračuna v letu 2016 namenja 33.501,00 eur za sofinanciranje programov in projektov za starejše občane, za sofinanciranje srečanj starejših občanov, za sofinanciranje programov za starejše, ki se izvajajo v Centru Metulj.

Sofinanciranje Varne hiše, Materinskega doma in Svetovalnice za žrtve nasilja

Občina Slovenska Bistrica občanom pomaga tudi na način, da finančno sodeluje pri nudenju psihosocialne pomoči žrtvam nasilja, saj se zaveda, da je tudi podpora občine in s tem nudenje ustrezne pomoči materam in otrokom, kakor tudi žrtvam nasilja, ključna.

Program	Znesek
Materinski dom	6.452,00
Varna hiša	2.914,00
Svetovalnica za žrtve nasilja	2.110,00
Varna hiša-Pomoč staršem in otrokom ob nasilju v družini pri mirnem reševanju sporov in konfliktov	1.524,00
SKUPAJ	13.000,00

Sofinanciranje Svetovalnega centra za otroke, starše in mladostnike

Občina Slovenska Bistrica svojim občanom omogoča, da lahko pri reševanju težjih, oziroma najtežjih vzgojnih vprašanj, na Svetovalnem centru iščejo pomoč tako otroci, starši in vzgojitelji. Občina Slovenska Bistrica iz proračuna v letu 2016 namenja tej obliki pomoči 7.640,00 eur.

Obdaritev novorojenčkov

Enkratna denarna pomoč staršem novorojenega otroka, je pomoč, s katero se družini zagotovijo dodatna finančna sredstva za pokrivanje stroškov, ki nastanejo z otrokovim rojstvom. Za ta namen Občina Slovenska Bistrica v letu 2016 namenja 71.000,00 eur, do sedaj jo je v letošnjem letu koristilo 214 upravičencev, v letu 2015 pa je bilo upravičenih do te oblike pomoči 227 občanov.

Obvezno zavarovanje brezposelnih

Občina zagotavlja plačilo obveznega zdravstvenega zavarovanja občanom, kadar so upravičeni do denarne socialne pomoči oz. če upravičenci izpolnjujejo pogoje za pridobitev varstvenega dodatka, pod pogojem, da pravice do zavarovanja nimajo zagotovljene v celoti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ali iz drugega naslova, občina poravna osnovno in skladno z zakonskimi pogoji tudi dodatno zdravstveno zavarovanje. Sem sodijo tudi mladoletne osebe v rejništvu, ki imajo stalno bivališče v občini Slovenska Bistrica; le-teh je v zadnjih mesecih 2016, 6. V letu 2016 je bilo do meseca septembra do tovrstnega zavarovanja

upravičenih skupaj 7.075 oseb, kar je 207 oseb manj kot od januarja do septembra 2015, ko je le-teh bilo 7.282 oseb. Za ta namen občina v letu 2016 namenja 351.000,00 eur.

Da pa bi podali vpogled v širšo socialno situacijo v občini Slovenska Bistrica, vam na podlagi prejetih in povzetih poročil o socialni situaciji, predstavljamo podatke, iz katerih je razvidna trenutna situacija, kot jo beležijo v posameznih institucijah.

2. Center za socialno delo Slovenska Bistrica

2.1. Oris socialnega položaja družin in posameznikov v Sloveniji

Socialni položaj v Sloveniji zajema kompleksen pregled socialnega položaja posameznikov in družin predvsem skozi materialni vidik in kaj na to vpliva (gospodarski položaj, razmere na trgu dela, različne politike...). Znano je, da so vse od leta 2008 izrazito neugodne razmere na trgu delovne sile v Sloveniji, kar ima za posledico številne socialne probleme. Zaradi brezposelnosti in manj razpoložljivega dohodka v gospodinjstvih, pa tudi zaradi spremembe v socialni zakonodaji v letu 2012. Ljudje so porabili prihranke, izčrpala se je finančna pomoč širše družine in prijateljev, stroškov ne morejo več poravnati z zamikom itd. Ljudem so se začeli nabirati dolgovi, težave postajajo večplastne in zelo kompleksne (zdravstvene težave, težave v duševnem zdravju, odvisnosti, ..) in zato tudi vse večji pritisk na centre za socialno delo, na humanitarne organizacije in izražena potreba po razvoju programov, ki bodo poleg materialne in finančne pomoči zagotavljali tudi svetovanje, informiranje, podporo, pravno svetovanje, skratka zagotavljali različne aktivnosti in oblike pomoči. Od začetka gospodarske krize do danes se je precej poslabšal položaj družin z otroki. Daleč najbolj ranljive so enostarševske družine. Na račun nove socialne zakonodaje znižala višina denarne socialne pomoči, ni več otrok, ki bi vrtec obiskovali brezplačno, znižalo se je število otrok v spodnjih dveh razredih otroškega dodatka, ki družinam predstavlja enega najpomembnejših transferjev. Na prejemke družin je posegel še ZUJF (Zakon o uravnoteženju javnih financ), ki je znižal socialne transferje in pravice družin srednjega razreda. Ukinil je prej univerzalne pravice (pomoč ob rojstvu otroka, dodatek za veliko družino), ki so postale pogojene z dohodkom družine, družine tudi niso več upravičene do brezplačnega vrtca za drugega otroka. Znižal se je delež upravičencev do otroškega dodatka.

Kategorije posameznikov in družin, ki se jim je socialni položaj v zadnjih dveh letih še posebej poslabšal oz. so med najbolj ranljivimi kategorijami prebivalstva, so naslednje:

- enostarševske družine,
- otroci,
- dolgotrajno brezposelni in mladi brezposelni,
- starejši z nizkimi pokojninami in
- samske osebe.

2.2. Socialna situacija v občini Slovenska Bistrica

Socialna situacija v občini Slovenska Bistrica je podobna kot drugod v Sloveniji. Na centru za socialno delo se dnevno srečujejo z materialni stiskami tako posameznikov kot družin. Občani občine Slovenska Bistrica na centru za socialno delo uveljavljajo pravice do denarnih prejemkov:

- otroškega dodatka,
- denarne socialne pomoči,
- varstvenega dodatka,
- državne štipendije in
- devet subvencij in znižanih plačil: znižano plačilo vrtca, subvencijo najemnine, pravico do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, pravico do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, oprostitev plačila socialno varstvenih storitev, prispevek k plačilu družinskega pomočnika in pogrebno in posmrtnino.

Če se ugotovi, da se je samska oseba ali družina znašla v položaju materialne ogroženosti iz razlogov na katere ni mogla oz. ne more vplivati, se lahko dodeli izredna denarna socialna pomoč iz državnih sredstev in iz sredstev, ki jih v ta namen za svoje občane namenila Občina Slovenska Bistrica. V letu 2016 je občina namenila 20.360,00 eur. Center za socialno delo je do meseca septembra letos odločal v 42 primerih vlog občanov za izredno denarno pomoč iz sredstev občine Slovenska Bistrica. Za odpravo stisk in težav občanov je do konca septembra letos počrpal 15.099,67 eur.

Pri obravnavi posameznikov na centru v letošnjem letu zaznavajo porast stisk in težav na:

- materialnem področju,
- na področju stanovanjske problematike,
- pri nameščanju v dom in na
- področju nasilja nad starejšimi.

V Domu dr. Jožeta Potrča Poljčane in v enoti Slovenska Bistrica trenutno ni prostih kapacitet in so primorani iskati namestitve zunaj občine Slovenska Bistrica. Po dostopnih informacijah tudi domovi izven naše občine beležijo zasedenost. Občina Slovenska Bistrica v celoti ali delno sofinancira plačilo domskega varstva za 57 občanov.

Na področju nudenja pomoči starejšim občanov je na območju občine vedno več od svojcev zapuščenih starejših oseb, oseb z demenco, oseb brez socialne mreže, ali pa so sorodniki že sami stari. Veliko starostnikov domsko oskrbo odklanja zaradi lastnih finančnih težav kot finančnih težav zavezancev in predvsem zaradi vknjižb na nepremičnino. Opaziti je, da je vedno več zavezancev, kateri kljub notarskim zapisom niso sposobni doplačevati domske oskrbe za upravičence. Občina ima posluh in zna prisluhniti zavezancem v njihovi stiski, v kolikor zavezanci v vlogi za višjo oprostitev plačila storitve institucionalnega varstva svoje problematiko dobro opišejo in predložijo potrebno dokumentacijo.

Tudi storitev pomoč na domu je nekaterim upravičencem cenovno nedostopna, kljub temu, da imajo možnost podati vlogo za višjo oprostitev. To pa predvsem zaradi notarskih zapisov z zavezanci in zaradi vknjižb na nepremičnine.

V letošnjem letu so na centru zaradi nasilja nad starejšimi podali nekaj prijav na Policijsko postajo Slovenska Bistrica. V letošnjem letu so prejeli tri dopise iz Doma dr. Jožeta Potrča Poljčane, da imajo z oskrbovanci težave, ker kršijo hišni red in mir, da so nasilni do stanovalcev in zaposlenih in pričakujejo, da center za socialno delo ukrepa. V enem primeru iz drugega doma za starejše. V vseh teh primerih gre za mlajše osebe od 65 let, ki imajo težave s prekomernim uživanjem alkohola in ki zaradi zdravstvenih težav niso mogli živeti v domačem okolju. Pri iskanju rešitev ustreznega bivanja intenzivno sodelujemo z občino pri

možnosti iskanja ustreznega stanovanja ali namestitve v drug dom. Težava pa je, ker takšni ljudje niso sposobni samostojnega bivanja, ker so delno pokretni ali uporabljajo voziček. Pogosto pa se žal izkaže, da v domačem okolju pričnejo še izraziteje posegati po alkoholu in ponovno obnemorejo in jih je potrebno nameščati v bolnišnico in kasneje ponovno iskati namestitev v institucionalnem varstvu.

Na področju obravnav družin z enim ali več otroki na centru opažajo, da se njihov ekonomski položaj vztrajno slabša. Stopnja nezaposlenosti je visoka, prav tako slab ekonomski položaj zaznavajo v družinah, kjer je zaposlen le eden in/ali oba starša (nizki osebni dogodki). Vse več družin pri kritju osnovnih življenjskih stroškov potrebuje finančno pomoč. Pri tem se v veliko meri povezujejo z Rdečim križem, Karitasom in projektom Zveze prijateljev mladine Slovenije »Botrstvo«. Tako mnogim družinam pomagamo pri omilitvi finančne stiske.

Pri obravnavi družin opažajo večplastnost njihove problematike, ki je med drugim povezana tudi z zlorabo alkohola, s posledicami psihičnih težav, z nižjo izobrazbeno strukturo in z nasiljem v družini. Družine imajo težave predvsem pri urejanju družinskih odnosov ter pri vzgoji otrok. Vse več je takšnih družin, ki imajo slabo razvito socialno mrežo ali je sploh nimajo. Učinkovite pomoči si samostojno ne zmorejo zagotoviti, kar posledično še pogloblja njihovo stisko. Pri družinah je opaziti visoko funkcionalno nepismenost in težave pri opravljanju vsakodnevnih obveznosti kot je npr. podajanje vlog za pravice do transferjev iz javnih sredstev, učinkovito razpolaganje s finančnimi sredstvi, pomagati otrokom pri učnem delu ter iskati pomoč pri urejanju raznih težav, povezanih z otroki. Strokovne pomoči, ki so trenutno na voljo in družine vanje usmerjamo, so zaradi oddaljenosti (vse se izvajajo v Mariboru), uporabnikom težko dosegljive. Uporabniki, ki živijo na odročnejših krajih ter nimajo dobro urejenega javnega prevoza, prav tako pa ne lastnega prevoza, se težje odločajo za vključitev v strokovno pomoč. Četudi je strokovna pomoč brezplačna, je vsekakor povezana s stroški prevoza, ki ga mnoge družine, brez da bi zaradi tega bilo ogroženo njihovo preživetje, ne zmorejo kriti. Takšnim družinam pomagajo z odobritvijo izrednih denarnih pomoči iz državnih sredstev ali občinskih sredstev.

Pri delu z družinami opažajo tudi vse slabše možnosti pridobitve ustreznih stanovanj. Fond neprofitnih stanovanj je nizek. Nemalokrat se v družinah zgodijo dogodki, ki jih v naprej ni moč predvideti in zaradi katerih družina potrebuje drugo bivališče (razveze, nasilje v družini, slabi družinski odnosi...). Najemnina v tržnih stanovanjih je zaradi velikega povpraševanja velikokrat precenjena, previsoke varščine pa so eden glavnih razlogov, da si iskalci stanovanj le teh ne morejo zagotoviti. V kriznih situacijah, ko družine nujno potrebujejo primeren življenjski prostor, se velikokrat zgodi tako, da jim dovolj hitro ne morejo pomagati, zaradi česar se njihova stiska še dodatno pogloblja. Vsekakor pa je dosegljivost pravice do subvencionirane najemnine ključna pri reševanju mnogih družinskih stisk, ki bi bile brez tovrstne možnosti v še slabšem položaju.

2.3. Opis dodatnih programov, ki jih izvaja center za socialno delo s pomočjo občine

Na centru za socialno delo že vrsto let izvajajo dodatni program, ki ga sofinancira Občina Slovenska Bistrica in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje - Socialno vključevanje posebej ranljivih skupin. V program je vključenih 45 otrok in mladostnikov iz Občine Slovenska Bistrica. Poudarek je na motivaciji za učenje in vzpodbujanju otrokove in mladostnikove vedoželjnosti. Delavec/delavka otroku pomaga pri razumevanju snovi. Pri predšolskih otrocih poskušajo z informacijami, razlagami ali konkretno pomočjo staršem

osvetliti otrokov razvoj in njegove potrebe. V občini Slovenska Bistrica ta program omogoča zaposlitev v javnih delih šestim osebam. V okviru omenjenega programa izvajajo še počitniške aktivnosti v času šolskih počitnic, kjer se otroci udeležujejo izletov, taborjenja na Boču, kostanjevega piknika. Tudi za ta program Občina Slovenska Bistrica nameni dodatna finančna sredstva. Program so do konca junija letos izvajali v Marinškovem domu, sedaj ga izvajajo v novih, lepih prostorih velikosti 60 m², ki nam jih je v brezplačni najem oddala občina na naslovu Partizanska cesta 24, za kar so na centru občini hvaležni.

2.4. Preventivni program družabništvo in spremljanje v centru Metulj Slovenska Bistrica

Center za socialno delo že osmo leto uspešno strokovno vodi, spremlja in usmerja program Centra za starejše Metulj v Slovenski Bistrici, ki je namenjen starejšim občanom. Program predstavlja v občini še eno pomembno obliko in metodo dela in pomoči, ki je namenjena ciljni populaciji starejši v tretjem življenjskem obdobju. Program zadovoljuje predvsem nematerialne potrebe starejših v občini – potrebo po druženju, pripadnosti, ustvarjanju, sodelovanju, kvalitetnem in aktivnem preživljanju prostega časa, kar dobro vpliva psihofizično zdravje uporabnikov. Center je odprt dnevno od 7:00 ure do 15:00 ure. Vsakodnevno ga povprečno obišče 35 uporabnikov, tedensko 178 uporabnikov. Število uporabnikov, ki se udeležujejo redno vsaj ene dejavnosti se vsako leto povečuje. Organiziramo telovadbo, ročna dela, športne aktivnosti (pohodništvo, ples, kegljanje itd.), družabne igre, družabno petje, kuharske delavnice, letovanje na Rabu... V lokalnem okolju Dnevni center Metulj predstavlja veliko dodano vrednost za starejše v občini. Govorimo o tako imenovanem pletenju novih socialnih mrež, ki nadomeščajo stare mreže in lahko govorimo o medsebojni pomoči in samopomoči. Občina Slovenska Bistrica financira izvajanje programa v celoti, prav tako sta dobili zaposlitev preko javnih del dve osebi.

3. Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica

V Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica (v nadaljnjem besedilu: vrtec) je v občini Slovenska Bistrica v mesecu septembru vključenih 830 otrok.

Eden izmed pokazateljev, ki kaže na socialni položaj občanov je višina plačila oskrbnine. Iz priložene tabele je razvidna razvrstitev od najmanjšega oz. nultega plačila do najvišjega plačila za starše.

Lestvica plačil za starše glede na plačilni razred, ki je določen z odločbo CSD:

1. plačilni razred	00 %	36
2. plačilni razred	10 %	140
3. plačilni razred	20 %	78
4. plačilni razred	30 %	96
5. plačilni razred	35 %	198
6. plačilni razred	43 %	134
7. plačilni razred	53 %	89
8. plačilni razred	66 %	32
9. plačilni razred	77 %	27

V vrtcu opazajo:

- da se število dolžnikov glede na pretekli leti ne povečuje,
- da se med dolžniki pojavljajo starši, ki s svojim statusom ne dajejo videza pomanjkanja – vidna so razhajanja med izračunano višino zneska, ki so ga starši dolžni plačati in sliko, ki jo kažejo (po izračunu ne presegajo prvega, drugega ali tretjega plačilnega razreda, s svojim standardom pa bi morali biti uvrščeni znatno višje).

Pomoč občanom vidijo v omogočanju sprejetja v vrtec vseh predšolskih otrok, saj so le ti v vrtcu dobro preskrbljeni. Imajo varno zavetje in spodbudno okolje do 9 ur dnevno. Vrtec zagotavlja zdravo prehrano, ki je doma morebiti starši ne bi mogli zagotoviti zaradi socialne stiske.

4. Osnovne šole – prikaz povprečne slike na podlagi prejetih poročil osnovnih šol

Eden izmed pomembnih indikatorjev socialnega stanja družin šolajočih otrok je delež otrok, ki ima subvencionirano šolsko prehrano. V zadnjem letu se na osnovnih šolah opazja, da je vse več upravičencev subvencionirane prehrane.

V šolskem letu 2016/2017 ima subvencijo za malico 66,40 % vseh učencev, kar pomeni, da MIZŠ tem učencev v celoti financira malico v višini 0,80 € na dan. Opaziti je, da je veliko upravičencev do subvencionirane malice letos med učenci 1. razredov. 100% subvencijo kosila ima 12,50 % učencev, 23 % učencev pa ima 40% oz. 70% subvencijo kosila. Opaziti je, da je posledično zaradi večjega števila upravičencev do subvencioniranega kosila, tudi število abonentov na kosilo vsako leto večje. Omeniti velja, da so do celotnega financiranja upravičene družine, kjer mesečni dohodek na osebo ne presega 18% neto povprečne plače v RS, do delne subvencije pa so upravičene družine v primerih, ko povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku, ne presega 53% neto povprečne plače v RS.

Na šolah se srečujejo s primeri, ko starši ne sledijo datumu poteka odločbe, ki jo Center za socialno delo izda na podlagi vloge za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Posledično na ta način kakšen mesec ostanejo brez sredstev otroškega dodatka ali subvencionirane prehrane, zaradi česar ne zmorejo poravnati položnic. Glede na zakonodajo šola vnaša v portal podatke, ali ima učenec v šoli malico in kosilo. Pogosto se tudi zgodi, da starši, ki prihajajo iz socialno šibkega okolja, ne prijavijo otrok na šolsko kosilo, ker vedo, da ga ne bodo zmogli poravnati, subvencija pa bi jim najverjetneje glede na njihove dohodke pripadla. Tako ostanejo ti otroci pogosto brez šolskega kosila, mnenje ene izmed šol je, da bi se morala zakonodaja spremeniti.

Poleg zgoraj navedenega, pa na šolah socialni položaj družine zaznajo tudi iz prošenj šolskemu skladu in iz pogovorov s starši. Nekateri starši zaradi slabšega socialnega položaja ali izrednih družinskih razmer zaprosijo za različne oblike pomoči. Ti primeri se nanašajo predvsem na naslednja področja:

- pomoč pri plačilu letovanj,
- pomoč pri plačilu namenskih dni dejavnosti (ekskurzije, tehnični dnevi, naravoslovni dnevi),
- subvencioniranje šol v naravi in ustreznih oblačil za šole v naravi,
- subvencioniranja šolskih potrebščin.

Vzroki so vezani na brezposelnost, bolezen, enoroditeljske družine, ločitve, nesreče, na minimalne dohodke na družinskega člana itd.

Nekateri starši svojo finančno stisko obdržijo zase. Drugi povedo, da si bodo denar izposodili ali pa bodo plačali takrat, ko bodo dobili nakazan otroški dodatek. Šole skušajo pomagati tudi tako, da starše napotijo na pristojen center za socialno delo za enkratno denarno pomoč, na Zvezo prijateljev mladine, RK in Karitas po pomoč s prehrabnimi paketi; menijo tudi, da starši vedo, kam je treba po pomoč oz. da znajo o tem pridobiti ustrezne informacije.

Učenci imajo v šolah v času pouka na voljo sadje, po kosilu sta na voljo kruh in sadje ali pecivo. Učenci, ki so v podaljšanem bivanju po 14. uri, dobijo tudi popoldansko malico, ki je brezplačna.

Zakon o šolski prehrani pa šolam omogoča, da dodelijo tudi neprevzete obroke kosila učencem, ki glede na socialni položaj družine kljub dodeljenemu deležu subvencije vseeno ne zmorejo poravnati stroškov kosila.

Na šolah se trudijo, da so dnevi dejavnosti načrtovani tako, da je strošek plačila čim nižji ali pa ga sploh ni.

Na eni izmed šol so navedli, da s starostjo otrok, v višjih razredih, otroci skušajo materialno stisko družine in drugo družinsko problematiko prikriti in je vsled tega neprecenljiva vloga razrednika, šolske strokovne službe ter vodstva, da se družine z najbolj perečo problematiko ne izpostavi. Po njihovih videnjih je s pravnega in finančnega vidika sprejem kakršnekoli pomoči (lokalna skupnost) za družino sporno.

Na mnogokateri šoli so socialnem položaju družin slišijo oz. izvedo iz pogovorov s posamezniki, ki sami niso v težavah, oseb, ki bi se obrnile zaradi težav na šolo same, je izredno malo. Starše se na šolah tudi vzpodbuja, da o morebitnem poslabšanju materialnega položaja pristojne na šolah sproti obveščajo, s ciljem, da se jim ponudi pomoč. Iz poročil šol izhaja, da v šoli, v času pouka, ni otroka, ki bi imel pomanjkanje hrane.

Iz poročil šol je zaznati, da kadar se starši obrnejo na šole po pomoč, le-to prejmejo oz. jih šole napotijo na druge institucije, kjer lahko pomoč prejmejo.

Prav tako iz poročil izhaja, da se s tovrstnimi težavami bolj srečujejo šole v urbanih območjih, medtem ko na ruralnih območjih družin z izrazito slabim materialnim položajem ni toliko. Večina slednjih otrok izhaja iz delavsko kmečkih družin, ki si del dohodka ustvarijo s pridelavo prehrane za lastne potrebe.

4.1. Osnovna šola Minke-Namestnik-Sonje

Zaradi specifik smo se odločili, da iz poročila o socialni situaciji učencev na Osnovni šoli Minke-Namestnik-Sonje, posebej izpostavimo naslednje navedbe:

- Iz podatkov je razvidno, da skoraj polovica učencev živi v družinah, kjer je dohodek na družinskega člana zelo nizek (69 % učencev ima subvencionirano malico, 43 % učencev ima subvencionirano kosilo).
- Pogosto se dogaja, da družine, ki imajo subvencionirano kosilo, tudi tega ne zmorejo plačati in navkljub subvenciji starši le-tega želijo odpovedati. Učencem na šoli pomagajo

- tako, da prosijo posameznike, organizacije, skupine (npr. Športnike Slovenske Bistrice), »Botrstvo«,.. za donacije in tako tem učencev trenutno plačajo kosilo v šoli.
- Glede na ugotovitve iz 1. in 2. alinee, učenci nimajo denarja za vključitev v druge popoldanske dejavnosti, npr. atletika, nogomet, plavanje ipd. Brez sredstev iz šolskega sklada učenci ne bi šli v šolo v naravi, navkljub minimalni ceni za starše, ki je v večini pod 40 eur.
 - Zaradi razvojnih težav, ki jih imajo učenci (tudi učenci drugih šol), le ti potrebujejo različne specialne obravnave: logopedsko, delovno terapijo, psihološko obravnavo,.. Storitve v Centru za svetovanje za otroke, starše in strokovne delavce na področju posebnih potreb, ki deluje v okviru naše šole, izvajajo strokovni delavci šole prostovoljno (specialni in rehabilitacijski pedagogi, socialni pedagogi, sociolog). V preteklih letih se je glede na izvedene dejavnosti pokazalo, da uporabniki navedeno strokovno pomoč nujno potrebujejo, zato bi bilo v prihodnje potrebno uradno registrirati dejavnost Centra za svetovanje za otroke, starše in strokovne delavce na področju posebnih potreb in zaposliti psihologa.

5. Srednja šola Slovenska Bistrica

Vpogled v splošno sliko socialnega položaja dijakov imajo na srednji šoli preko sledečih podatkov:

- subvencije malice (delež polno in deloma subvencioniranih malic),
- pregleda porabe sredstev šolskega sklada,
- vlog za oprostitev plačila učbeniškega sklada,
- predlogov in pripomb dijakov in staršev pri evalvaciji dela šole.

5.1. Subvencionirana dijaška prehrana:

Višina subvencije za malico	Število dijakov	Delež
100 % subvencija	168	38,5 %
70 % subvencija	51	12 %
40 % subvencija	32	7 %
Skupaj:	251	57,5 %

Šolske svetovalne delavke ugotavljajo, da pri vlogah za sredstva šolskega sklada prednjačijo predvsem prošnje za pomoč pri nakupu šolskih potrebščin in kritje obveznih ter nekaterih fakultativnih ekskurzij ter sofinanciranje šole v naravi. Nekaterim dijakom so krili tudi stroške ogrevanja, najemnine ter prevoza v šolo.

Glede na strukturo vlog ugotavljajo, da je finančna situacija praviloma najtežja pri družinah dijakov poklicnih programov ter dijakov priseljencev. Družine dijakov gimnazijskega programa manjkrat zaprosijo za pomoč, vloge se nanašajo predvsem na plačilo večjih enkratnih stroškov (pomoč pri plačilu maturantskega plesa ali ekskurzije). V tem programu se dijaki redkeje odločajo zaprositi za pomoč tudi zaradi strahu pred s tem še vedno povezano družbeno stigmo.

5.2. Oprostitev plačila izposojevalnine za učbenike

Letnik	Število dijakov, ki so v šolskem letu 2016/2017 oproščeni plačila izposojevalnine za učbenike
1.	23
2.	12
3.	20
4.	5
5. (pti)	Imajo brezplačne učbenike
Skupaj:	60

Vsi dijaki programa trgovec imajo brezplačne učbenike.

Ob pregledu predlogov staršev pri evalvaciji šolskega dela v preteklem šolskem letu so zasledili le eno pripombo, ki se je nanašala na ceno ekskurzij. Pripombo so v novem šolskem letu upoštevali, da bi bile ekskurzije finančno dostopnejše vsem dijakom. Cenovna dostopnost šolskih potrebščin je bila ocenjena zelo visoko (ocena 4, 6 od 5). V evalvaciji je sodelovalo največ staršev dijakov v gimnazijskem programu, pri katerih je socialna slika tudi bistveno ugodnejša.

V preteklih letih so na šoli nekajkrat organizirali prodajo rabljenih delovnih zvezkov, vendar se ta način ni obdržal (pomanjkanje zanimanja s strani dijakov).

Na šoli so mnenja, da je socialna stiska dijakov in družin večja, kot jo kažejo pridobljeni podatki. Pravo socialno sliko dijakov in njihovih družin je težko ugotoviti, saj jo dijaki praviloma skušajo prikriti oz. se je sramujejo. Nema lokrat zaznamo stisko naključno (npr.: dijak si daljši čas ne priskrbi šolskih potrebščin ali manjka na namenskih dnevih kot so obisk gledališča, športni dan ...).

6. Zdravstveni dom Slovenska Bistrica

Patronažne medicinske sestre Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica na svojem terenskem območju opažajo največji problem pri zagotavljanju še vzdržnega socialnega statusa upokojencev, ki prejemajo najnižje pokojnine, izguba varstvenega dodatka. S tem je bil marsikateri upokojenec pahnjten na rob socialnega dna. Ponovna pridobitev le-tega bi marsikateremu starostniku vrnila človeka vredno življenje. Takih ljudi je na našem področju veliko, stisk, ki jih doživljajo pa marsikdo ne pokaže.

Prav tako je bila izguba državnih pokojnin eden od ključnih faktorjev, ki so marsikatero družino pahnilo v še večje socialne težave.

Obstaja tudi problem nezaposlenosti pri mladih družinah, ki pa se marsikje skriva, saj jim starejša generacija upokojencev pomaga s svojimi pokojninami preživljati njihove družine. S tem pa so prikrajšani za marsikatero dobroto, ki bi jih v jeseni svojega življenja morali uživati sami.

Prav tako obstaja problem pri delu patronažnih medicinskih sester v družinah albanskih priseljencev. Nepoznavanje jezika predstavlja precejšnjo oviro tudi pri družinah, ki so že dalj časa v Sloveniji.

7. Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Slovenska Bistrica

Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Slovenska Bistrica deluje v 19 Krajevnih organizacijah Rdečega križa in ima 371 prostovoljk in prostovoljcev ter 4380 članov in članic.

S prostovoljnimi delom zagotavljajo izvajanje različnih prvih in nujnih pomoči posameznikom in družinam v stiski, še zlasti otrokom, starejšim, bolnim in osamljenim osebam, osebam brez osnovnih sredstev za preživljanje, invalidnim osebam, družinam v težjem socialnem položaju, mladim, hospitaliziranim osebam, brezdomcem in beguncem, torej tistim, ki nimajo osnovnih eksistenčnih pogojev za življenje.

Vse več ljudi išče pomoč Rdečega križa v materialni in finančni obliki, npr. plačilo položnic nekaterih osnovnih življenjskih stroškov. Rdeči križ nima namenskih sredstev za to dejavnost, sredstva so prostovoljni prispevki in donacije pravnih in fizičnih oseb.

Prejemniki pomoči so osebe, katerih socialni status se ugotavlja in prizna na osnovi meril o izpolnjevanju pogojev, ki sta jih določila Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve RS in humanitarna organizacija. Najpogosteje obravnavajo številčnejše družine z nizkimi dohodki, delovno nesposobne, ljudi, ki so zgubili delo, mlade družine in enostarševske družine brez rednih dohodkov, upokojence - predvsem ženske z nizko pokojnino, osebe, ki so tik nad eksistenčnim robom, oziroma nad limitom za pridobitev denarne socialne pomoči (DSP), pa jim minimalni presežek limita onemogoča pridobitev DSP. Vsi prejemniki morajo predložiti odločbo Centra za socialno delo o prejemanju redne ali enkratne denarne socialne pomoči, oz. prošnjo za humanitarno pomoč z dokazili dohodkov. Letno evidentirajo več kot 3600 prejemnikov materialne in nematerialne pomoči.

Sredstva za socialno dejavnost so prostovoljni prispevki občanov in občank (prispevki za koledarje RK, članarina RK, donacije ...), sredstva FIHO in sredstva solidarnostnih akcij RKS ter lastna sredstva, preusmerjena iz drugih dejavnosti območnega združenja Rdečega križa (npr. sredstva od tečajev prve pomoči).

7.1. Oblike pomoči

Območno združenje Rdečega križa nudi pomoč v obliki:

- oblačil, obutve,
- šolskih potrebščin,
- prehranskih in higienskih artiklov,
- pohištva,
- gospodinjskih pripomočkov,
- igrač in drugo.

V letu 2015 so evidentirali več kot 1000 obiskov v skladišču Rdečega križa in razdelili:

- 31.484 kosov oblačil: otroških, moških, ženskih,

- 1751 parov čevljev,
- 94 kosov pohištva,
- 590 kosov posteljnine, 166 brisač, 293 zaves, 27 preprog, 17 spalnih vreč,
- 2932 plen in higienskih vložkov,
- 20 kosov bele tehnike,
- 104 kos kuhinjske posode,
- 29 vzmetnic,
- 99 leposlovnih knjig,
- 1451 igrač,
- druge predmete: ženske torbice (141), potovalke in nahrbtnike (45), rolerje (2), otroški vozički (7), otroški avto sedeži (3), kolo (8),
- 1119 paketov s prehrabnimi artikli in higienskimi pripomočki (3357 kg pralnega praha),
- 26.315 kg hrane iz Ukrepa Evropske unije (evidentirali smo 1817 prejemnikov),
- v skladu z Uredbo o začasnih izrednih ukrepih na trgu s svežim sadjem smo prejeli in razdelili 5575 kg jabolk,
- s plačilom računov in položnic so pomagali 72 družinam: plačilo elektrike, ogrevanja, vode, zdravstvenega zavarovanja, internetnih storitev za šolarje, prispevali za šolo v naravi, šolsko prehrano, zdravstveno letovanje otrok, prispevali sredstva za obnovo stanovanjske hiše po požaru - skupaj: 8.189,90 eur,
- v solidarnostnih akcijah Rdečega križa Slovenije so prispevali za odpravljanje posledic potresa v Nepal, za akcijo Peljimo jih na morje – socialno letovanje otrok in odraslih in za akcijo Lepo je deliti - skupaj: 2.060,00 eur,
- Rdeči križ zbira tudi zamaške za pomoč bolnim otrokom; akcija ima socialni, ekološki in vzgojni pomen,
- na zdravstveno in socialno letovanje otrok in odraslih v MPD Frankopan v Punat na otoku Krku in v MZL RKS Debeli rtič smo napotili 137 otrok in 4 odrasle osebe,
- solidarnostne akcije zbiranja denarnih prispevkov in materiala za pomoč ljudem, ki so jih prizadele naravne in druge nesreče so namenske in zbrana sredstva so vedno v celoti namensko porabljena.

Pri obravnavi socialnih primerov sodelujejo s Centrom za socialno delo Slovenska Bistrica, s patronažno službo ZD Slovenska Bistrica, socialnimi delavci v osnovnih šolah in podjetjih, nekaterimi društvi upokoencev in društvi invalidov, občinami in krajevnimi skupnostmi.

Do konca septembra 2016 so evidentirali 1935 prejemnikov pomoči v obliki prehrabnih in higienskih artiklov, 85 prejemnikov finančne pomoči (plačilo položnic in humanitarna pomoč ob požaru - v višini 8.671,33 eur), 753 obiskov v skladišču Rdečega križa za pomoč v oblačilih, obutvi, pohištvu in drugem materialu, na zdravstveno in socialno letovanje so napotili 151 otrok in 2 odrasle osebi. Evidentirali so 2397 krvodajalk in krvodajalcev (219 novih krvodajalcev je prvič darovalo kri).

Območno združenje Rdečega križa izvaja:

- druženje, pomoč na domu in obiskovanje ostarelih in mlajših bolnih, invalidnih in osamljenih oseb ter obiskovanje in druženje ob visokih osebnih jubilejih in praznikih (leta 2015 so prostovoljke in prostovoljci Rdečega križa opravili 1495 obiskov),
- srečanje starejših krajanov in krajanek (leto 2015: 18 srečanj, 1400 udeležencev),
- ohranjanje socialnih mrež,

- druženje z varovanci – stanovalci Doma dr. Jožeta Potrča v Poljčanah in Slovenski Bistrici ter drugih domovih,
- medgeneracijsko druženje, zlasti s sodelovanjem otrok iz vrtcev in osnovnih šol,
- sodelovanje pri ustanavljanju in delovanju skupin starejših za samopomoč v Slovenski Bistrici, Kovači vasi, Poljčanah in Oplotnici, ki se povezujejo v Medgeneracijsko društvo Mavrica.

Program je uspešen, saj večina starejših želi organizirano druženje in s tem ohranjanje socialnih stikov in socialnih mrež.

7.2. Opažanja

Njihova opažanja so:

- ne le brezposelni, tudi vse več zaposlenih išče pomoč pri njih za preživetje, kar mora še posebej skrbeti državo,
- država je dolžna varovati posameznika in družino ter ustvarjati razmere in pogoje za kvalitetno življenje državljanek in državljanov,
- potrebno je prevetriti socialne korektive in zakonske predpise na področju socialne dejavnosti (npr. varstveni dodatek, višina najnižje pokojnine). Center za socialno delo, ki najbolj pozna prejemnike, mora imeti pravico korekcije porabe DSP. Zmanjšati je potrebno birokracijo na tem področju,
- preveč prejemnikov denarne socialne pomoči se sprijazni s svojo socialno situacijo in so pripravljani le malo storiti za boljše in kvalitetnejše življenje. DSP in občasno delo na črno omogočata preživetje. Vidijo le svoje pravice in uveljavljajo zahteve do države, socialnih institucij in humanitarnih organizacij, prezrejo pa priložnosti za delo,
- za učinkovitejšo in pravično socialno pomoč ljudem v stiski bi bilo potrebno kontinuirano in intenzivno sodelovanje, načrtovanje in povezovanje vseh socialnih partnerjev - centra za socialno delo in drugih vladnih in nevladnih organizacij, da bi posamezniku in družini v stiski nudili hitro in učinkovito pomoč,
- humanitarne organizacije ne morejo prevzemati odgovornosti in nalog države pri preprečevanju revščine in socialne izključenosti ter zagotavljanju dostojnega življenja, temveč so ji pri tem lahko le prvi pomočnik,
- ugotoviti je potrebno potrebe za ustanovitev socialne kuhinje na nivoju občine in ustanovitev pro bono ambulante za zdravstveno nezavarovane osebe.

Skladišče Rdečega križa (v prostorih gasilskega doma Prostovoljnega gasilskega društva Slovenska Bistrica, Kolodvorska ul. 23) je odprto ob delavnikih vsak torek, od 9. do 13. ure in vsako sredo, od 12. do 16. ure. Tu lahko občani oddajo stvari, ki jih več ne potrebujejo, a so še uporabne. Oblečilo pred oddajo ni potrebno odnesti v čistilnico, naj pa bodo čista, cela in uporabna.

8. Medobčinska zveza društev upokojencev – Društvo upokojencev Slovenska Bistrica

Društvo upokojencev Slovenska Bistrica je največje društvo upokojencev v občini Slovenska Bistrica in vključuje preko 1200 članov. Večina je seznanjena, kako poiskati pomoč pri zagotavljanju socialno-varstvenih, zdravstvenih in drugih pravic, premalo pa so seznanjeni o tem, pod katerimi pogoji in v kakšni višini jim bodo te pravice zagotovljene.

V društvu menijo, da je v občini Slovenska Bistrica za starejše občane dobro poskrbljeno. Zgrajena so bila upokojenska stanovanja, dom za starejše občane, dobro so organizirane zdravstvene, socialne službe in dejavnosti, ki omogočajo starejšim občanom druženje in pestro preživljanje prostega časa (društva upokojencev, Center za starejše »Metulj«, medgeneracijske skupine – delavnice).

Veliko njihovih upokojencev prejema nizko pokojnino, večina stvari, ki bi jim zagotovile varno starost pa je povezanih z denarjem. Zaradi visokega cenusa za nastavitve v upokojensko stanovanje ali nedostopne cene za bivanje v domu za starejše občane, marsikomu zaradi prenizke pokojnine le-to ni dosegljivo. Tudi pomoči na domu si nekateri ne zmorejo zagotoviti.

Ljudem, ki so vse življenje delali, skrbeli za druge in po svojih zmožnostih prispevali družbeni skupnosti, je težko prositi za pomoč. V težki situaciji se znajdejo občani brez premoženja, lastnega stanovanja, otrok; pa tudi vdove in vdovci, ki so si zaradi zaposlenosti obeh zakoncev v preteklosti pridobili dobrine, ki so jim na starost v breme (hiša, ...).

Nekateri izmed njih še vedno podpirajo nezaposlene otroke.

So mnenja, da je dolžnost občanov, da sami poskrbijo za varno starost, da pa je tudi dolžnost njihovih otrok in širše skupnosti, da jim pri tem pomagajo.

8.1. Predlog

Predlagajo, da pristojne občinske službe poročajo o stiskah občanov, rešitvah problemov in vrstah pomoči, ki so jih občani deležni. Njihov predlog je, da bi lahko o teh dejavnostih redno poročali v Informatorju, ki ga prebira velika večina občanov in bi lahko le-ti pri tem pridobili informacije, da bi potrkali na prava vrata pri iskanju pomoči.

9. Območna služba Maribor, Urad za delo Slovenska Bistrica

V spodnjih tabelah predstavljamo podatke iz Urada za delo Slovenska Bistrica, ki se nanašajo na obdobje leta 2014 –2016.

9.1 Podatki o stanju na trgu dela na območju občine Slovenska Bistrica

Občina Slov. Bistrica	Delovno aktivni po lokaciji delovnega mesta	Stopnja registrirane brezposelnosti
XII 2014	7.585	13,6
XII 2015	7.643	12,3
VII 2016	7.755	11,0

Vir: SURS

9.2. Sporočena* prosta delovna mesta, Urad za delo Slovenska Bistrica – struktura v %

Klasius SRV	2014	2015	I-IX 2016
Sporočena pdm	100,0	100,0	100,0
1+2 osnovnošolska ali manj	13,0	12,2	9,7
3+4 nižja in srednja poklicna	57,8	54,4	62,6
5 srednja strokovna, srednja splošna	15,5	17,3	13,4
6+7+8 visokošolska 1., 2., 3. stopnje ipd	13,7	16,0	14,3

Opomba: * Dne 12. 4. 2013 je pričel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A), ki je ukinil obvezno prijavo prostega delovnega mesta pri Zavodu. Ker lahko delodajalci, ki ne sodijo v javni sektor ali niso gospodarske družbe v večinski lasti države, objavijo prostega delovnega mesta zagotovijo sami, o tem pa ZRSZ ne obveščajo, slednji nima več podatkov o vseh prostih delovnih mestih v državi.

9.3.Registrirani brezposelni po starosti v občini Slovenska Bistrica - struktura v % - razvidna primerjava z Območno enoto Maribor in Slovenijo

Starost (struktura v %)	XII 2014	XII 2015	IX 2016
registrirani brezposelni	100,0	100,0	100,0
do 24 let	9,7	10,1	9,1
25-29 let	14,5	15,7	13,1
30-39 let	25,0	23,7	24,6
40-49 let	20,5	21,2	21,1
50-59 let	30,4	29,3	32,1

Slovenska Bistrica

Starost (struktura v %)	XII 2014	XII 2015	IX 2016
registrirani brezposelni	100,0	100,0	100,0
do 24 let	9,4	9,3	8,4
25-29 let	15,0	14,7	13,2
30-39 let	23,1	23,1	23,8
40-49 let	21,3	20,2	20,2
50-59 let	31,2	32,7	34,3

Maribor

Starost (struktura v %)	XII 2014	XII 2015	IX 2016
registrirani brezposelni	100,0	100,0	100,0
do 24 let	9,4	9,2	7,3
25-29 let	15,8	14,7	12,5
30-39 let	23,8	23,7	23,7
40-49 let	20,2	19,6	19,6
50-59 let	30,8	32,9	36,8

Slovenija

9.4.Registrirani brezposelni po stopnji izobrazbe v občini Slovenska Bistrica- struktura v %- razvidna primerjava z Območno enoto Maribor in Slovenijo

Klasius SRV (struktura v %)	XII 2014	XII 2015	IX 2016
registrirani brezposelni	100,0	100,0	100,0
1+2 osnovnošolska ali manj	26,1	25,4	24,3
3+4 nižja in srednja poklicna	30,9	28,5	26,7
5 srednja strokovna, srednja splošna	26,8	29,1	28,1
6+7+8 visokošolska 1., 2., 3. stopnje ipd	16,2	16,9	20,8

Slovenska Bistrica

Klasius SRV (struktura v %)	XII 2014	XII 2015	IX 2016
registrirani brezposelni	100,0	100,0	100,0
1+2 osnovnošolska ali manj	26,5	26,1	25,3
3+4 nižja in srednja poklicna	29,4	28,2	27,2
5 srednja strokovna, srednja splošna	28,2	28,1	28,0
6+7+8 visokošolska 1., 2., 3. stopnje ipd	15,8	17,6	19,4

Maribor

Klasius SRV (struktura v %)	XII 2014	XII 2015	IX 2016
registrirani brezposelni	100,0	100,0	100,0
1+2 osnovnošolska ali manj	28,8	29,2	29,3
3+4 nižja in srednja poklicna	28,0	27,0	26,7
5 srednja strokovna, srednja splošna	27,3	27,1	26,2
6+7+8 visokošolska 1., 2., 3. stopnje ipd	15,9	16,7	17,8

Slovenija

9.5.Registrirani brezposelni invalidi v občini Slovenska Bistrica - struktura v % - razvidna primerjava z Območno enoto Maribor in Slovenijo

	XII 2014	XII 2015	IX 2016
registrirani brezposelni	1.557	1.393	1.109
invalidi	254	180	131
<i>delež invalidov med brezposelnimi (v %)</i>	16,3	12,9	11,8

Slovenska Bistrica

	XII 2014	XII 2015	IX 2016
registrirani brezposelni	16.003	14.693	12.610
invalidi	2.318	1.974	1.670
<i>delež invalidov med brezposelnimi (v %)</i>	14,5	13,4	13,2

Maribor

	XII 2014	XII 2015	IX 2016
registrirani brezposelni	119.458	113.076	95.125
invalidi	17.646	16.797	15.795
<i>delež invalidov med brezposelnimi (v %)</i>	14,8	14,9	16,6

Slovenija

9.6. Priliv in odliv zaposlitve v občini Slovenska Bistrica - struktura v %- razvidna primerjava z Območno enoto Maribor in Slovenijo

	2014	2015	I-IX 2016
Priliv	1.312	1.253	864
Odliv	1.413	1.427	1.149
zaposlitve	1.021	958	831
<i>delež zaposlitev v odlivu (v %)</i>	72,3	67,1	72,3

Slovenska Bistrica

	2014	2015	I-IX 2016
Priliv	15.056	14.234	9.582
Odliv	15.444	15.558	11.697
zaposlitve	11.087	10.569	8.648
<i>delež zaposlitev v odlivu (v %)</i>	71,8	67,9	73,9

Maribor

	2014	2015	I-IX 2016
Priliv	102.556	97.211	63.164
Odliv	107.113	103.593	81.115
zaposlitve	73.950	70.971	60.399
<i>delež zaposlitev v odlivu (v %)</i>	69,0	68,5	74,5

Slovenija

9.7. Sporočena prosta delovna mesta, Urad za delo Slovenska Bistrica

Sporočena* prosta delovna mesta, Urad za delo Sl. Bistrica				
Poklicna skupina SKP-08	2014	2015	I-IX	Skupaj

			2016	
Elektromehaniki	102	35	28	165
Vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev	44	57	62	163
Natakarji	45	54	60	159
Orodjarji ipd.	30	64	9	103
Varilci ipd.	56	26	14	96
Delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, d. n.	30	21	40	91
Prodajalci	26	31	22	79
Elektroinštalaterji	22	26	24	72
Strugarji ipd.	15	11	46	72
Kuharji	19	18	26	63
Pleskarji ipd.	6	28	18	52
Gradbinci zaključnih del ipd., d. n.	24	5	23	52
Pripravljalci in monterji kovinskih konstrukcij	20	17	14	51
Komercialni zastopniki za prodajo ipd.	21	15	11	47
Mehaniki in serviserji kmetijskih, industrijskih in drugih strojev	8	18	20	46
Peki, slaščičarji ipd.	14	15	17	46
Predmetni učitelji v osnovni šoli	12	12	17	41
Zidarji ipd.	13	3	24	40
Tajniki	16	4	18	38
Čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki ipd. v uradih, hotelih in drugih ustanovah	12	14	12	38
Upravljalci strojev za zemeljska dela ipd.	7	7	22	36
Mehaniki in serviserji motornih vozil in koles	13	10	12	35
Učitelji razrednega pouka	10	15	9	34
Delavci za preprosta dela pri nizkih gradnjah	23	7	4	34
Vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev predšolskih otrok	10	13	9	32
Drugi delavci za preprosta dela, d. n.	2	26	1	29
Bolničarji negovalci v zavodih	6	7	16	29
Strokovni sodelavci za zdravstveno nego	7	9	13	29
Mizarji ipd.	19	6	4	29
Delavci za preprosta dela pri visokih gradnjah	12	7	9	28
Vzdrževalci in upravljalci stavb	4	20	3	27
Gradbinci ipd., d. n.	5	5	16	26
Kuhinjski pomočniki	7	4	15	26
Izvajalci suhomontažne gradnje, štukaterji ipd.	5	15	4	24
Tehniki za strojništvo ipd.	7	6	10	23
Inženirji strojništva ipd.	3	11	9	23
Upravljalci strojev za površinsko obdelavo kovinskih delov			21	21
Zdravniki specialisti (razen splošne medicine)	13	4	4	21
Polagalci podov ipd.	10	6	4	20
Sestavljalci strojev, naprav in izdelkov, d. n.	6	5	8	19
Prodajalci na bencinskih črpalkah	1	10	8	19
Pripravljalci hitre hrane	10	6	2	18

Keramiki ipd.	7	7	4	18
Gradbeni nadzorniki	11	3	3	17
Strokovnjaki za vzgojo in izobraževanje oseb s posebnimi potrebami	11	5	1	17
Učitelji glasbe v glasbenih šolah, zasebni vaditelji glasbe	6	6	5	17
Monterji in serviserji klimatskih in hladilnih naprav		2	15	17
Strokovnjaki za svetovanje in organizacijo vzgojno-izobraževalnega dela	5	2	9	16
Poslovni sekretarji	3	9	4	16
Nadzorniki v predelovalnih dejavnostih	6	9		15
Zdravniki specialisti splošne medicine	8	3	4	15
Varnostniki	1	7	7	15
Telefonisti	6	8		14
Vozniki osebnih vozil, taksijev in lahkih dostavnih vozil	3	2	9	14
Mesarji ipd.	9	1	3	13
Skladiščniki in uradniki za nabavo in prodajo	3	4	6	13
Delavci za pomoč pri pouku	9	1	3	13
Tehniki za elektrotehniko ipd.	6	6	1	13
Prodajalci po domovih	6	3	3	12
Knjigovodje in strokovni sodelavci v računovodstvu	2	3	7	12
Pometači ipd.	1	7	3	11
Strokovnjaki za oblikovanje, izvajanje in nadzor politik, programov in ukrepov	6	2	3	11
Tesarji ipd.	3	2	6	11
Poklici za zdravstveno in socialno oskrbo na domu	6	5		11
Upravljalci strojev za šivanje oblačil iz tekstilij, usnja, krzna ipd.		7	3	10
Fizioterapevti	4	4	2	10
Ekonomisti	2	7	1	10
Upravljalci procesnih strojev za pridobivanje in obdelavo kovin	1	3	5	9
Programerji računalniških aplikacij		3	5	8
Betonerji ipd.	3		5	8
Delavci za odvoz odpadkov		3	4	7
Kleparji	3	1	3	7
Menedžerji za proizvodnjo v gradbeništvu	6	1		7
Strokovnjaki za računovodstvo, revizijo ipd.	2	3	2	7
Zobozdravniki	2	2	3	7
Upravljalci žerjavov, dvigal ipd.	2		4	6
Strokovnjaki za zdravstveno nego	2	2	2	6
Ličarji in loščilci	1	3	2	6
Strokovnjaki za socialno delo in svetovanje	3	2	1	6
Strokovnjaki za prodajo, oglaševanje in trženje		2	4	6
Analitiki poslovnih procesov in organizacije dela	4	2		6
Vrtnarji in drevesničarji	4		2	6
Pravni strokovnjaki, d. n.	1	5		6
Učitelji splošnoizobraževalnih predmetov v srednjih šolah	3	2	1	6

in vzgojitelji v dijaških domovih				
Prodajalci ipd., d. n.	4		2	6
Frizerji	1	2	3	6
Strokovni sodelavci za socialno delo	2		4	6
Drugi upravljavci strojev in naprav, d. n.		1	5	6
Upravljavci težkih tovornjakov z dvigalom		2	3	5
Biologi, botaniki, zoologi ipd.	1	1	3	5
Odvetniki, tožilci, pravobranilci		2	3	5
Krovci		2	3	5
Vozniški inštruktorji	2	2	1	5
Prometni odpravniki, referenti za promet ipd.	2	1	2	5
Menedžerji za trženje in prodajo	2	2	1	5
Kozmetiki ipd.	1	1	3	5
Referenti v turističnih in potovalnih agencijah	1	2	2	5
Vozniki avtobusov ipd.	3		1	4
Krojači, šiviljci, izdelovalci, usnjenih in krznenih oblačil, klobučarji ipd.		3	1	4
Tiskarji		1	3	4
Inženirji gradbeništva	2	2		4
Nabavni referenti	2	1	1	4
Razvijalci in analitiki programske opreme in aplikacij, d. n.		2	2	4
Delavci za preprosta prekladalna dela	3		1	4
Monterji in serviserji vodovodnih, plinskih inštalacij in naprav ipd.	1	1	2	4
Monterji električnega omrežja			3	3
Prodajalci po telefonu	1	1	1	3
Demonstratorji za prodajo		3		3
Inženirji elektrotehnike	1	1	1	3
Učitelji in sodelavci za poučevanje poklicno-specifičnih predmetov in vsebin	1		2	3
Pralci vozil	1	1	1	3
Zobozdravstveni asistenti		1	2	3
Delavci za preprosta vrtnarska in hortikultura dela	1		2	3
Zavarovalni zastopniki in zavarovalni posredniki		3		3
Grafični in multimedijски oblikovalci		3		3
Gozdarji ipd.	2	1		3
Menedžerji v restavracijah in podobnih gostinskih obratih		1	2	3
Menedžerji v hotelirstvu		2	1	3
Anketarji	3			3
Psihologi		1	2	3
Tehniki za gradbeništvo, geodezijo ipd.	1	1	1	3
Referenti za koncesije, dovoljenja ipd.	1	1		2
Upravljavci strojev za pakiranje, ustekleničenje in označevanje			2	2
Delavci za preprosta kmetijska dela na mešanih kmetijah			2	2
Tehniki tehnično-tehnoloških strok, d. n.	1		1	2

Gasilci ipd.	1	1		2
Upravljalci sežigalnih, čistilnih naprav za vodo ipd.		1	1	2
Strokovni sodelavci za oblikovanje, dekoraterji, aranžerji ipd.		1	1	2
Menedžerji za raziskave in razvoj	1		1	2
Glavni kuharji ipd.	1		1	2
Inženirji rudarstva, metalurgije ipd.		2		2
Organizatorji konferenc in dogodkov	1		1	2
Inženirji elektronike		2		2
Zdravstveni strokovnjaki, d. n.	1	1		2
Upravljalci lesnoobdelovalnih strojev ipd.			2	2
Vizualni umetniki	1	1		2
Arhitekti	2			2
Učitelji tujih jezikov v neformalnem izobraževanju			2	2
Varovalci otrok	1		1	2
Uradniki za splošno pisarniško poslovanje		1	1	2
Upravljalci strojev za proizvodnjo papirnih izdelkov		2		2
Kurirji, dostavljavci ipd.			2	2
Poklici za zdravstveno in socialno oskrbo ipd., d. n.	1	1		2
Vodstveni poklici v vzgoji in izobraževanju		2		2
Livarji ipd.	1	1		2
Menedžerji za proizvodnjo v predelovalnih dejavnostih in za oskrbo z energenti			2	2
Menedžerji za nabavo, storitve na področju logistike, skladiščenja, transporta in pošte		1	1	2
Generalni direktorji in člani uprave družbe		1		1
Posredniki za prevozništvo, trgovino ipd.			1	1
Tehniki za podporo uporabnikom na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije		1		1
Laboratorijski tehniki v zdravstvu in patologiji		1		1
Menedžerji v drugih storitvah, d.n.			1	1
Poklici za varovanje oseb in premoženja, d. n.			1	1
Razvijalci programske opreme	1			1
Tehniki zobne protetike, ortopedskih in drugih zdravstvenih pripomočkov	1			1
Vnašalci podatkov			1	1
Farmacevti		1		1
Bibliotekarji, dokumentalisti ipd.			1	1
Strokovnjaki tehnično-tehnoloških strok (razen elektrotehnike), d. n.			1	1
Uradniki v računovodstvu in knjigovodstvu		1		1
Mehaniki in serviserji elektronskih naprav			1	1
Strokovnjaki za prodajo izdelkov in storitev informacijsko-komunikacijske tehnologije		1		1
Trgovski poslovodje	1			1
Menedžerji za kadrovske in splošne zadeve			1	1
Strokovni sodelavci za okoljsko zdravstvo, higieno,			1	1

zdravstvo pri delu ipd.				
Tehniki operaterji oddajnih in avdiovizualnih naprav		1		1
Menedžerji za skupnostne in socialnovarstvene storitve (razen varstva starejših občanov)	1			1
Razvijalci spletnih in multimedijskih rešitev			1	1
Menedžerji za specializirane strokovne in tehnične storitve, d. n.		1		1
Sestavljalci električne in elektronske opreme			1	1
Kamonoseki	1			1
Tehniki in strokovni sodelavci za logistiko, tehnologijo prometa	1			1
Tapetniki ipd.			1	1
Strokovnjaki za usposabljanje in izobraževanje kadrov v organizacijah			1	1
Kontrolorji in ocenjevalci kakovosti neživilskih proizvodov		1		1
Strokovni sodelavci za pravne zadeve in zasebni detektivi	1			1
Upravljalci strojev za proizvodnjo cementnih, mineralnih in drugih izdelkov iz kamna	1			1
Čistilci in gospodinjski pomočniki v zasebnih gospodinjstvih	1			1
Sistemske administratorji			1	1
Sistemske analitiki			1	1
Avdiologi in govorni terapevti		1		1
Hotelski receptorji	1			1
Upravljalci procesnih strojev in naprav za kemijsko predelavo in proizvodnjo kemijskih izdelkov		1		1
Tehniki za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo	1			1
Pedagoški svetovalci in šolski inšpektorji	1			1
Inženirji za tehnično-tehnološke in organizacijske rešitve varovanja okolja			1	1
Inženirji kemije, živilstva ipd.	1			1
Delavci za preprosta priložnostna dela			1	1
Upravljalci strojev za proizvodnjo prehrabnih in podobnih izdelkov			1	1
Strojepisci in urejevalci besedil		1		1
Upravljalci parnih strojev in kotlov	1			1
Kontrolorji kemijskih procesnih strojev in naprav	1			1
Arhivarji in konservatorji	1			1
Visoki državni uradniki		1		1
Menedžerji v zdravstvu			1	1

Opomba: * Dne 12. 4. 2013 je pričel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A), ki je ukinil obvezno prijavo prostega delovnega mesta pri Zavodu. Ker lahko delodajalci, ki ne sodijo v javni sektor ali niso gospodarske družbe v večinski lasti države, objavo prostega delovnega mesta zagotovijo sami, o tem pa ZRSZ ne obveščajo, slednji nima več podatkov o vseh prostih delovnih mestih v državi.

9.8. Splošen opis

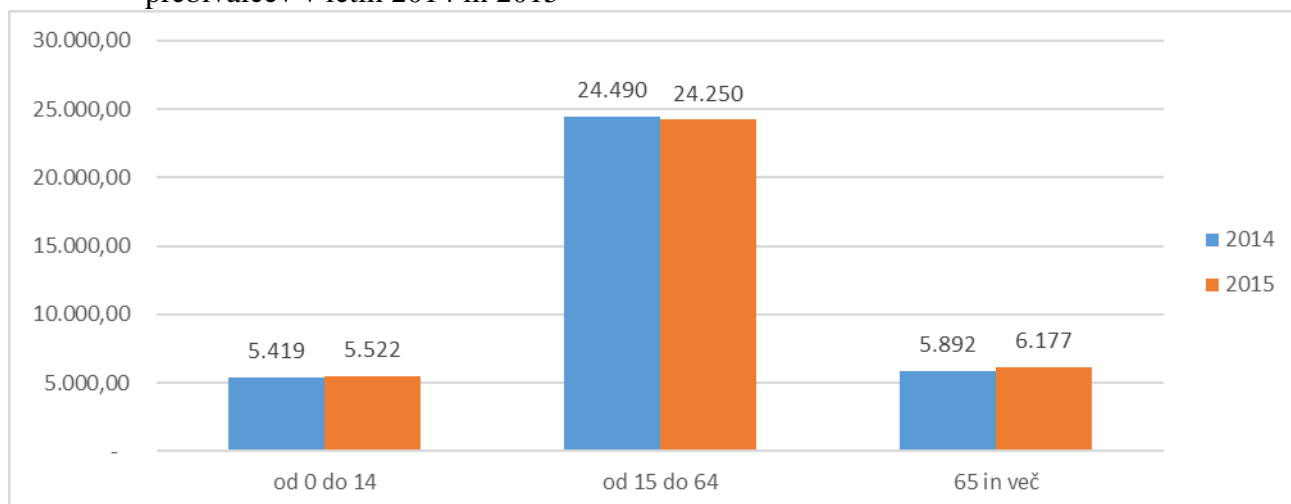
Iz prikaza Urada za delo Slovenska Bistrica je razvidno, da:

- registrirana brezposelnost v Slovenski Bistrici že 3. leto upada,
- največ sporočenih prostih delovnih mest je za nižjo in srednjo izobrazbo,
- največ registrirano brezposelnih oseb je starih med 50 – 59 let, kar je po vsej Sloveniji podobno,
- največ registrirano brezposelnih oseb v Slovenski Bistrici ima srednjo izobrazbo, medtem ko je slovensko povprečje registrirano brezposelnih s končano osnovno šolo ali manj
- med registrirano brezposelnimi je invalidov v Slovenski Bistrici manj kot po vsej Sloveniji,
- na Uradu za delo v Slovenski Bistrici je največ sporočenih delovnih mest v letu 2016 za voznike težkih tovornjakov in vlačilcev, natarkarje, strugarje, varilce, delavce za preprosta dela v proizvodnji, najmanj pa za livarje, trgovske poslovodje, inženirje metalurgije, pravnike, arhitekte, zavarovalne agente.

10. Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane

10.1. Starostna struktura prebivalcev Upravne enote Slovenska Bistrica

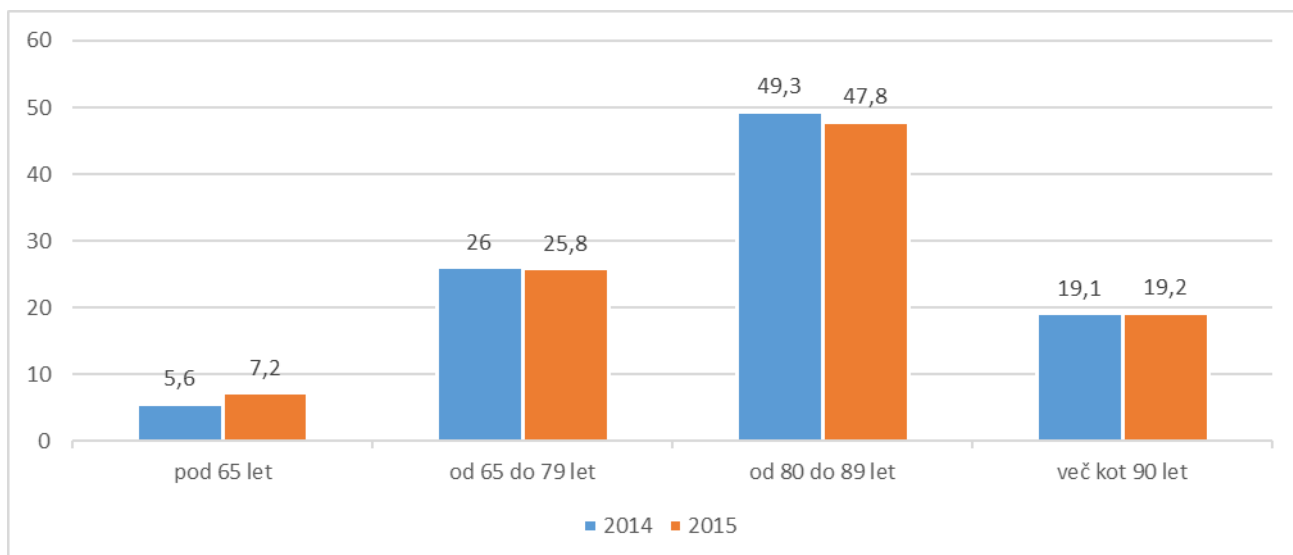
Primerjava starostne strukture prebivalcev Upravne enote Slovenska Bistrica po številu prebivalcev v letih 2014 in 2015

Vir: Kumulativno statistično poročilo SSZS za leto 2014 in 2015

Iz podatkov je razvidno, da se populacija v Upravni enoti Slovenska Bistrica stara, saj število prebivalcev s starostjo nad 65 let narašča. S staranjem populacije narašča tudi potreba po zagotavljanju socialnovarstvenih storitev v obliki domskega varstva in pomoči družini na domu.

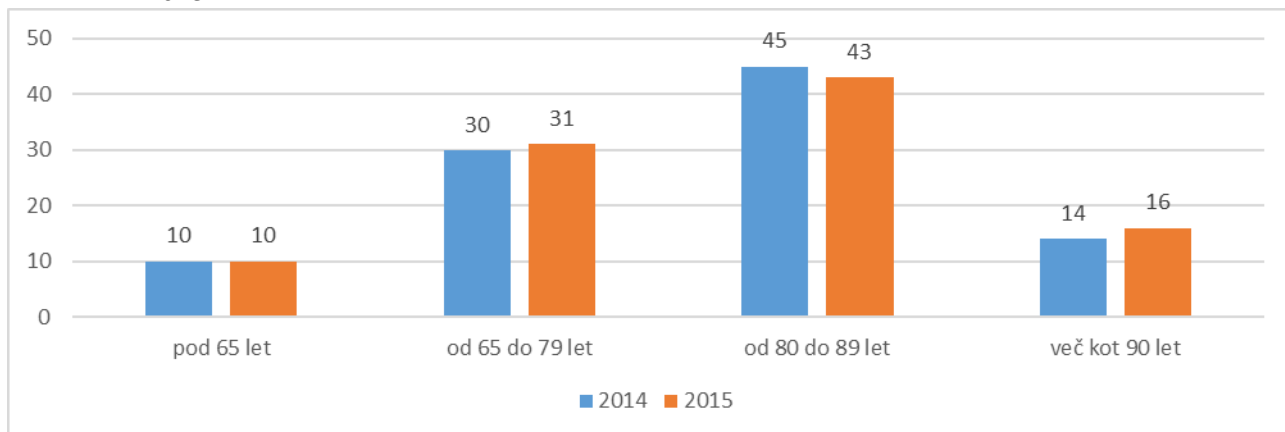
Primerjava strukture stanovalcev po starostnih skupinah v domovih za starejše v Sloveniji v % za leto 2014 in 2015

Vir: Kumulativno statistično poročilo SSZS za leto 2014 in 2015

V Sloveniji je v domsko varstvo vključenih vedno več mlajših oseb pod 65 let. Podatki kažejo na neurejenost varstva mlajših oseb, ki se nameščajo v domove za starejše zaradi zdravstvenega stanja ali pa se jih, na podlagi odločitev sodišč, namešča v posebne zavode. Na neurejenost varstva mlajših oseb pod 65 let domovi in Skupnosti socialnih zavodov Slovenije (v nadaljevanju SSZS) opozarjajo že več let, vendar se ta problematika vse do danes še ni uredila.

Primerjava strukture stanovalcev po starostnih skupinah v Domu Poljčane v % za leto 2014 in 2015

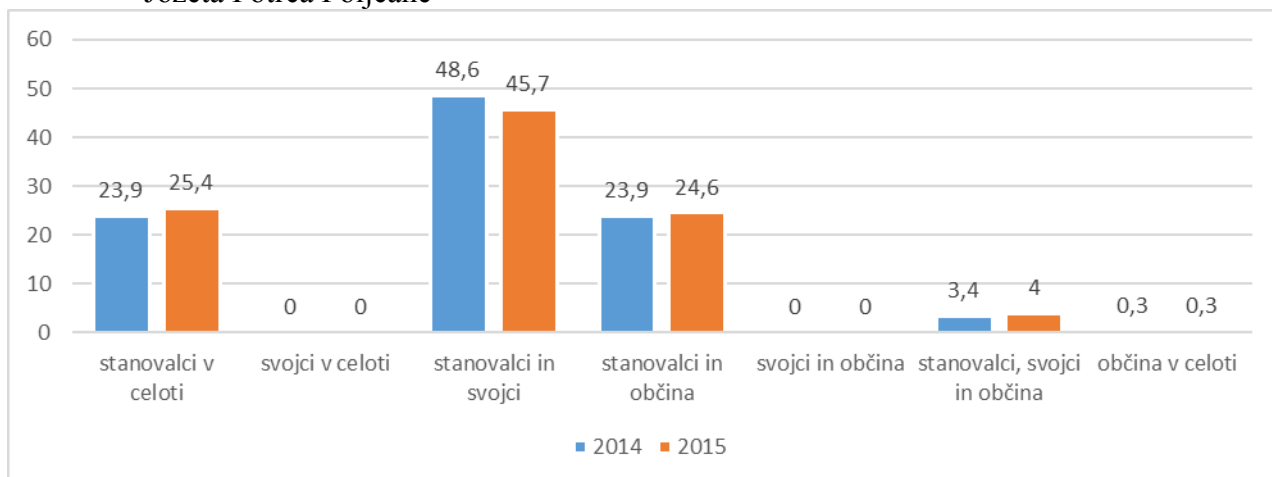

Vir: Kumulativno statistično poročilo SSZS za leto 2014 in 2015

V Domu Poljčane število mlajših oseb od 65 let ne narašča. Dom je dolžan za osebe mlajše od 65 let sprejeti posebne programe dela z mlajšimi osebami od 65 let ter jih nameščati v posebej za to namenjene oddelke. Glede na potrebe po domskem varstvu starejših prebivalcev, ki so po Zakonu o socialnem varstvu (v nadaljevanju: ZSV) upravičeni do domskega varstva, domovi za starejše ne morejo množično nameščati mlajših oseb od 65 let, za katere v ZSV ni predvideno domsko varstvo starejših.

10.2. Način plačevanja

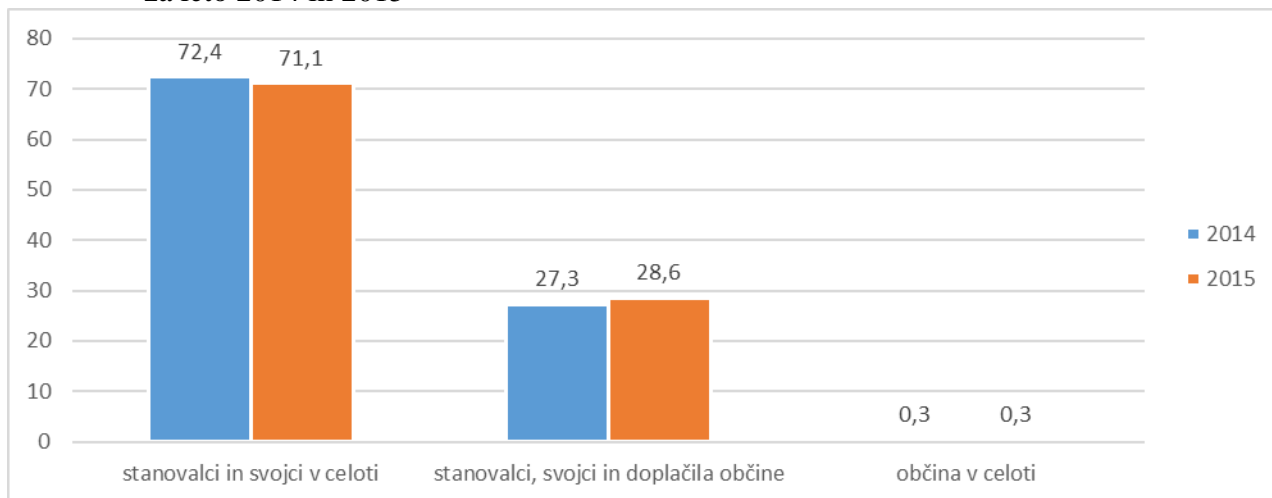
Podrobna primerjava načina plačevanja oskrbnine v % za leto 2014 in 2015 v Domu dr. Jožeta Potrča Poljčane

Vir: Kumulativno statistično poročilo SSZS za leto 2014 in 2015

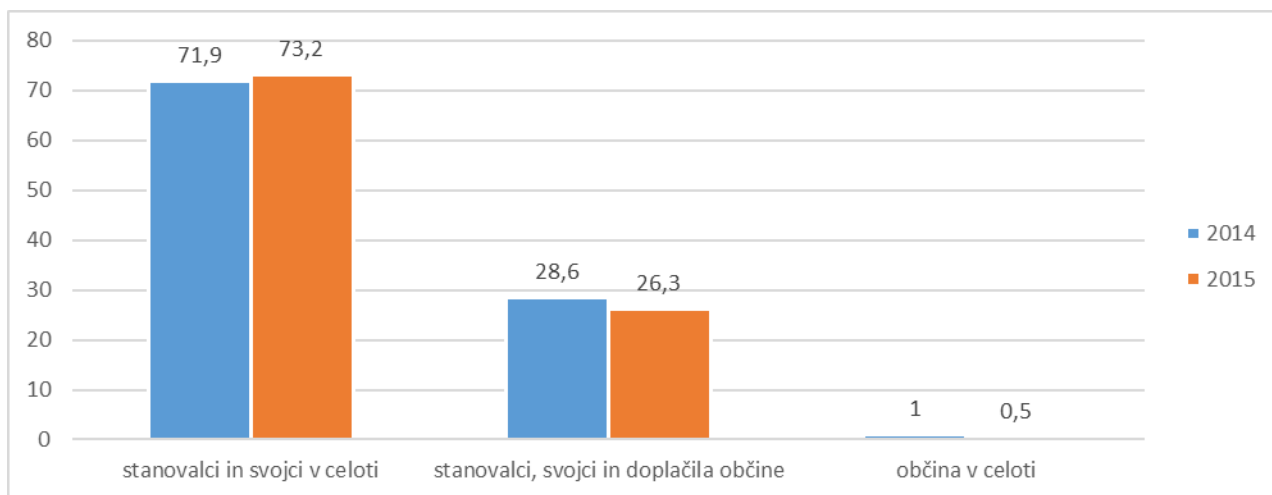
Iz podatkov je razvidno, da se delež doplačil občin za oskrbo povečuje. Glede na nizke prihodke upokojencev in nizek standard svojcev stanovalcev, je trend naraščanja doplačil občin za oskrbnine pričakovati tudi v prihodnje.

Kumulativna primerjava načina plačevanja oskrbnine v % v Domu dr. Jožeta Potrča Poljčane za leto 2014 in 2015

Vir: Kumulativno statistično poročilo SSZS za leto 2014 in 2015

Kumulativna primerjava načina plačevanja oskrbnine v % v vseh zavodih v Sloveniji za leto 2014 in 2015

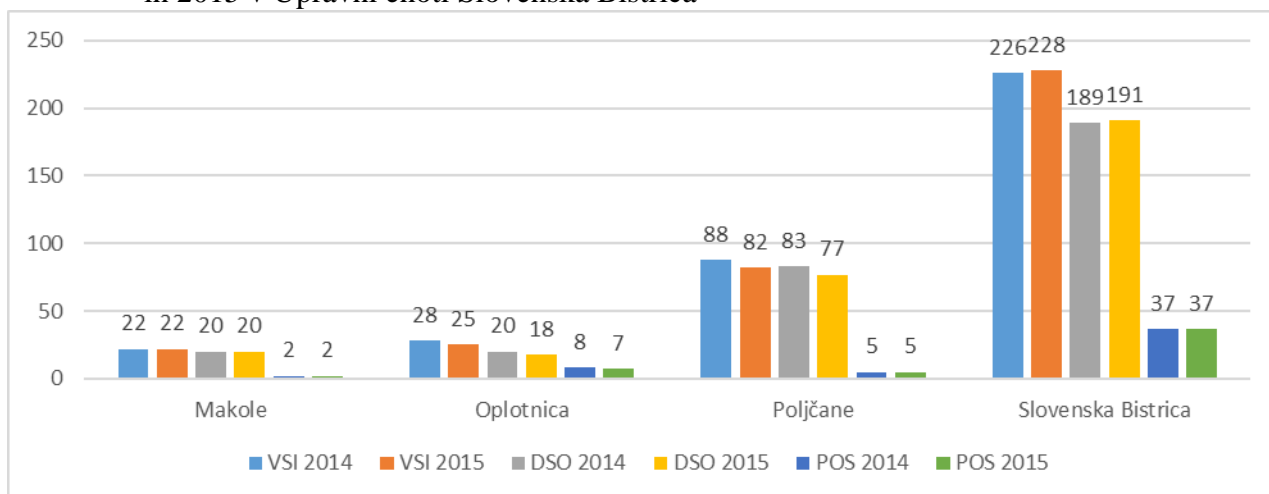

Vir: Kumulativno statistično poročilo SSZS za leto 2014 in 2015

Iz podatkov je razvidno, da je v Domu Poljčane, v primerjavi z ostalimi zavodi v Sloveniji, v porastu doplačevanje oskrbnin s strani občin, med tem, ko je v ostalih zavodih v upadu. Tudi delež plačil oskrbnin s strani stanovalcev in svojcev je v Domu Poljčane v primerjavi z ostalimi zavodi manjši, kar kaže na slabo socialno sliko v Štajerski regiji.

10.3. Število stanovalcev po občinah v upravni enoti Slovenska Bistrica, sprejeti v domsko varstvo

Primerjava števila sprejetih stanovalcev v domove za starejše in posebne zavode v letu 2014 in 2015 v Upravni enoti Slovenska Bistrica

Vir: Kumulativno statistično poročilo SSZS za leto 2014 in 2015

Iz podatkov je razvidno, da v Občini Slovenska Bistrica narašča sprejemanje občanov v domsko varstvo starejših, med tem ko v ostalih občinah ne narašča, oziroma celo pada. V ruralnem okolju je potreba po institucionalnem varstvu nekoliko manjša, saj je oblika »velikih družin«, ki prevzemajo skrb za starejše občane v teh okoljih izrazitejša.

10.4. Predstavitev delovanja doma in enote

Dom zagotavlja institucionalno varstvo osebam, starejšim od 65 let in pa tudi osebam, mlajšim od 65 let, tj. odraslim osebam z motnjami v duševnem razvoju, s težavami v duševnem zdravju, s senzornimi motnjami in motnjami v gibanju. Namestitev nudi tudi drugim invalidnim osebam, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij ter kroničnim bolnikom in osebam z dolgotrajnimi okvarami zdravja.

V Domu Poljčane je za namestitev stanovalcev na voljo 230 mest, v Enoti Slovenska Bistrica (v nadaljevanju Enota) pa 124 mest. Skupno je na voljo 354 mest za namestitev stanovalcev v okviru institucionalnega varstva starejših.

Za dobro počutje stanovalcev, za njihove želje in potrebe skrbi skupno 193 zaposlenih v naslednjih službah:

- Služba zdravstvene nege in oskrbe,
- Socialna služba,
- Služba prehrane in distribucije,
- Tehnične službe,
- Splošno kadrovska služba,
- Služba za finance in investicije.

Stanovalcem ponujajo:

- nastanitev v enoposteljnih in dvoposteljnih sobah; v Domu imajo na voljo še pet triposteljnih sob in dva apartmaja,
- celodnevno prehrano, vključno z dietami in s prehrano po sondi,
- pranje in vzdrževanje osebne perila,
- zdravstveno nego, fizioterapijo, dnevno varstvo in nego za osebe z demenco,
- storitev splošnega zdravnika, psihiatra in nevrologa,
- aktivnosti v okviru delovne terapije,
- kulture in družabne prireditve v organizaciji delovne terapije in socialne službe,
- dodatne programe, kot so skupina starih ljudi za samopomoč, prostovoljno delo, terapija s pomočjo živali ...,
- duhovno in versko oskrbo,
- frizerske storitve.

Za pomoč svojcem delujeta v Domu Klub svojcev in Suportivna skupina za pomoč svojcem stanovalcev z demenco. Mesečno organizirajo tudi sestanke za svojce novih stanovalcev. Dva krat letno organizirajo sestanek z vsemi svojci, v okviru katerega ponudijo različne strokovne vsebine, vezane na starost in staranje.

V naslednjih sklopih želi Dom predstaviti področja skrbi za starejše, s katerimi rešujejo socialne stiske ljudi na področjih institucionalnega varstva in področja socialne oskrbe na domu v obliki pomoči družini na domu. Najpogosteje pri starejših osebah nastane socialna stiska zaradi poslabšane zdravstvene stanja zaradi starosti ali bolezni.

Potrebo po pomoči in reševanje socialne stiske pogosto najprej zaznajo v času zdravljenja v UKC ali splošni bolnici in na podlagi socialne obravnave pri njih prejmemo prošnje za sprejem v institucionalno varstvo ali izvajanje pomoči na domu.

V primeru, ko prosilci nimajo svojcev ali razvite socialne mreže, vključijo v obravnavo tudi centre za socialno delo. V ostalih primerih dobijo pobudo za obravnavo oziroma pomoč pri socialnih stiskah ali že prošnje za sprejem s strani svojcev, prijateljev ali sosedov.

10.5. Statistični podatki iz socialne službe

Prejete prošnje v času od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2016

V letu 2014 je v zavod prispelo 348 prošenj, od tega jih je v Dom prispelo 111, v Enoto pa 237. V Dom je bilo 18 prošenj poslanih iz občine Slovenska Bistrica, v Enoto 75 prošenj.

V letu 2015 je v zavod prispelo 469 prošenj, od tega jih je v Dom prispelo 236, v Enoto pa 233. V Dom je bilo iz občine Slovenska Bistrica poslanih 44 prošenj, v Enoto 72 prošenj.

V času od 1. 1. 2016 do 30. 6. 2016 so prejeli 337 novih prošenj za sprejem v Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane; 191 prošenj v Domu in 168 prošenj v Enoti.

V Dom je v tem času prispelo 27 prošenj iz občine Slovenska Bistrica, v Enoto 35 prošenj.

V Domu in Enoti sprejemajo občane iz Slovenske Bistrice in Poljčane prednostno, zato pravijo, da zanje ni čakalne dobe.

10.6. Podatki o številu sprejemov stanovalcev od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2016

Sprejemi v času od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2016

Na dan 31. 12. 2014 je bilo v Dom nameščenih 73 stanovalcev, v Enoto pa 70 stanovalcev iz občine Slov. Bistrica.

Na dan 31. 12. 2015 je bilo v Dom nameščenih 65 stanovalcev, v Enoto pa 81 stanovalcev iz občine Slov. Bistrica.

Na dan 30. 6. 2016 je bilo v Dom nameščenih 62 stanovalcev, v Enoto pa 82 stanovalcev iz občine Slov. Bistrica.

Sprejemi v letu 2014

Število sprejemov 2014	Dom		občina SB		Enota		občina SB		Skupaj		Skupaj občina SB	
	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
	32	100	4	13	120	100	51	43	152	100	55	36

V letu 2014 je bilo v Dom sprejetih 32 novih stanovalcev, od tega so bili 4 iz občine Slovenska Bistrica, kar predstavlja 13 % vseh sprejetih. Nobeden ni bil sprejet na pobudo CSD Slovenska Bistrica

V letu 2014 je bilo v Enoto sprejetih 120 novih stanovalcev, od tega je bilo 51 iz občine Slovenska Bistrica, kar predstavlja 43 % vseh sprejetih. En sprejem je bil opravljen na pobudo CSD Slovenska Bistrica.

Skupno je bilo v letu 2014 sprejetih 152 stanovalcev, od tega 55 stanovalcev iz občine Slov. Bistrica (36 %).

Sprejemi v letu 2015

Število sprejemov 2015	Dom		občina SB		Enota		občina SB		Skupaj		Skupaj občina SB	
	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
	75	100	6	8	73	100	44	60	148	100	50	34

V letu 2015 je bilo v Dom sprejetih 75 stanovalcev, od tega je bilo 6 sprejetih iz občine Slovenska Bistrica. Dva sprejema sta bila opravljena na pobudo CSD Slovenska Bistrica.

V letu 2015 je bilo v Enoto sprejetih 73 stanovalcev, od tega je bilo 44 sprejetih iz občine Slovenska Bistrica, kar predstavlja 60 % vseh sprejetih. 6 sprejemov je bilo opravljenih na pobudo CSD Slovenska Bistrica.

Skupno je bilo v letu 2015 sprejetih 148 stanovalcev, od tega 50 stanovalcev iz občine Slovenska Bistrica (34 %).

Sprejemi v ½ leta 2016

Število sprejemov 2016	Dom		Občina SB		Enota		občina SB		Skupaj		Skupaj občina SB	
	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%	št.	%
	81	100	6	7	24	100	11	46	105	100	17	16

V prvi polovici leta 2016 je bilo opravljenih 81 sprejemov, od tega je bilo 6 sprejetih iz občine Slovenska Bistrica. En sprejem je bil opravljen na pobudo CSD Slovenska Bistrica.

V prvi polovici leta 2016 je bilo v Enoto sprejetih 24 stanovalcev, od tega je bilo 11 sprejetih iz občine Slovenska Bistrica. Nobeden ni bil sprejet na pobudo CSD Slovenska Bistrica.

Skupno je bilo v prvi polovici leta 2016 sprejetih 105 stanovalcev, od tega 17 stanovalcev iz občine Slovenska Bistrica (16 %).

Sprejemi po kraju prihoda od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2016

Kraj prihoda v letu 2014

Kraj prihoda	Dom		Enota		Skupaj	
	št.	%	št.	%	št.	%
Od doma	17	53	66	55	83	55
Iz UKC Maribor	7	22	30	25	37	24
Premestitev iz Doma oz. Enote	0	0	5	4	5	3
Iz bolnišnice Ptuj - PBZ ¹	1	3	4	3	5	3
Iz bolnišnice Celje	0	0	3	3	3	2
Iz zdravilišča	2	6	3	3	5	3
Iz drugega zavoda	5	16	5	4	10	7
drugo	0	0	4	4	4	3
Skupaj	32	100	120	100	152	100

¹ Poboljnišnično zdravljenje

Občani in občanke Slovenske Bistrice so bili v Dom sprejeti v večini iz UKC Maribora in sicer trije. Ena stanovalka je bila sprejeta od doma.

Občani in občanke Slovenske Bistrice so bili v Enoto sprejeti v večini od doma oz. iz zdravstvenih zavodov in sicer 29. 15 občanov je bilo sprejetih iz UKC Maribor, dva občana sta bila sprejeta iz zdravilišča. Ostali so prišli iz drugega zavoda (2), iz bolnišnice Ptuj – PBZ (1), bolnišnice Celje (1) in premeščeni iz Doma (1).

Kraj prihoda v letu 2015

Kraj prihoda	Dom		Enota		Skupaj	
	št.	%	št.	%	št.	%
Od doma	45	60	43	59	88	59
Iz UKC Maribor	17	23	14	20	31	21
Premestitev iz Doma oz. Enote	4	5	5	7	9	6
Iz bolnišnice Ptuj - PBZ ²	2	3	1	1	3	2
Iz bolnišnice Celje	3	4	1	1	4	3
Iz zdravilišča	2	3	3	4	5	3
Iz drugega zavoda	1	1	3	4	4	3
drugo	1	1	3	4	4	3
Skupaj	75	100	73	100	148	100

V Dom so bile tri občanke Slovenske Bistrice sprejete od doma, dve občanki iz UKC Maribor. Ena stanovalka je bila premeščena iz Enote.

Občani in občanke Slovenske Bistrice so bili v Enoto sprejeti v večini od doma oziroma iz zdravstvenih ustanov, in sicer 25. 11 občanov je bilo sprejetih iz UKC Maribor. Dva občana sta bila sprejeta iz zdravilišča. Ostali so prišli iz drugega zavoda (1), iz bolnišnice Ptuj – PBZ (1), iz UKC Ljubljana (1), iz psihiatrične bolnišnice Vojnik (1), dva občana sta bila premeščena iz Doma.

Kraj prihoda v letu ½ leta 2016

Kraj prihoda	Dom		Enota		Skupaj	
	št.	%	št.	%	št.	%
Od doma	30	53	13	54	43	53
Iz UKC Maribor	17	30	6	25	23	28
Premestitev iz Doma oz. Enote	0	0	3	13	3	4
Iz bolnišnice Ptuj - PBZ ³	2	4	0	0	2	3
Iz bolnišnice Celje	3	5	0	0	3	4
Iz zdravilišča	3	5	2	8	5	6
Iz drugega zavoda	1	2	0	0	1	1
drugo	1	2	0	0	1	1
Skupaj	57	100	24	100	81	100

V Dom so bili trije občani Slovenske Bistrice sprejeti iz UKC Maribor, dva od doma in eden iz zdravilišča Laško.

² Poboljnišnično zdravljenje

³ Poboljnišnično zdravljenje

Občani in občanke Slovenske Bistrice so bili v Enoto sprejeti v večini od doma in sicer 6. Dva občana sta bila sprejeta iz UKC Maribor, dva občana sta bila premeščena iz Doma in en občan je bil sprejet iz drugega zavoda.

10.7. Pomoč na domu

Na podlagi sklenjene pogodbe Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane izvaja storitve pomoči na domu za občane in občanke Občine Slovenska Bistrica od 1. julija 2013 dalje.

Storitev socialne oskrbe na domu pomeni pomoč pri vsakdanjih opravilih v domačem okolju. Socialno oskrbo na domu nudijo upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, se pa zaradi starosti ali hude invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanjo nimajo možnosti. Vodenje storitve zajema koordinacijo socialnih oskrbovalk in njihovo usmerjanje, sodelovanje z uporabniki pri izvajanju dogovora in pomoč pri reševanju zapletenih življenjskih situacij uporabnikov.

V večini primerov gre za uporabnike, ki potrebujejo manjši obseg pomoči pri opravljanju osnovnih življenjskih aktivnostih in jim pomoč na domu še zagotavlja bivanje v domačem okolju in še ne potrebujejo celodnevne institucionalne varstva. V več primerih gre za uporabnike, ki se še ne morejo odločiti za odhod od doma ali jim tudi sredstva tega ne omogočajo.

Ob prenosu dejavnosti pomoči na domu je pomoč na domu opravljalo 8 oskrbovalk za občini Slovenska Bistrica in Poljčane. Zaradi povečanega povpraševanja po pomoči so vsako leto zaposlili eno dodatno delavko, v letošnjem letu pa 1,5. Storitve pomoči na domu tako trenutno izvaja 11,5 oskrbovalk in 1 delavka javnih del.

Povprečno število uporabnikov v letih

2013	2014	2015	2016/8 mesecev
41	44	49	58

Skupno število opravljenih učinkovitih ur

2013/6 mesecev	2014	2015	2016/8 mesecev
6. 150	13. 519	14. 368	10. 303

Od skupnega števila učinkovitih ur opravljenih ob nedeljah in praznikih

2013/2 meseca	2014	2015	2016/8 mesecev
17	497	896	534

V letošnjem letu ni povečanih potreb za pomoč med vikendi in prazniki, tako bo predvideno število ur za to pomoč v letu 2016 nižje od lanskega leta.

Povpraševanje po pomoči na domu je še vedno veliko.

V sodelovanju s CSD Slovenska Bistrica vsa leta nudimo pomoč v raznih socialnih stiskah. Gre predvsem za ljudi, ki nimajo vzpostavljene socialne mreže. Omeniti je potrebno, da so vse kapacitete v Domu in Enoti zasedene in samo v letošnjem letu so izvajali storitve pomoči na domu do prostega mesta v Domu v 6 primerih. V kar nekaj primerih so nudili pomoč tudi

tistim, ki so čakali na prosto posteljo v Domu in jim je bila storitev pomoči na domu edini izhod za preživetje v domačem okolju, kjer so bili do namestitve deležni kakovostne oskrbe s strani socialnih oskrbovalk.

Z dodatnimi zaposlitvami so nudili pomoč vsem uporabnikom, ki so pomoč potrebovali, nudili so jim tudi dodatno pomoč v času dopustov njihovih svojcev. Ugodili so tudi vsem prošnjam za začasno pomoč.

10.8 Dnevno varstvo

Starejšim osebam v Domu in Enoti nudijo možnost dnevnega varstva. Namenjeno je ljudem, ki živijo doma in potrebujejo določene storitve ali želijo nekaj ur dnevno preživeti v družbi.

Dnevno varstvo omogoča, da ostanejo starejše osebe z različnimi socialnimi stiskami čim dlje v domačem okolju ali da s pomočjo naših storitev lažje premostijo čas do sprejema v institucionalno varstvo.

Povpraševanje po tej obliki varstva je majhno. Večina zainteresiranih se najpogosteje odloči za institucionalno varstvo, saj je cena dnevnega varstva relativno visoka in znaša 70% 24-urnega varstva v instituciji.

Število uporabnikov dnevnega varstva se ni povečalo. Tako izvajajo program za dnevno bivanje za manjšo skupino uporabnikov v okviru dnevnega centra in v bivalni enoti, kjer bivajo stanovalci z demenco, vključujejo pa jih v vse aktivnosti, ki jih dnevno organizirajo za stanovalce v Domu. To zajema tudi intenzivno vključevanje v aktivnosti delovne terapije in fizioterapije. V aktivnosti v dnevnem varstvu so vključeni tudi prostovoljci iz prostovoljskih programov.

10.9. Demenca – izziv sodobne družbe

Demenca sodi med najpogostejše motnje v starosti, s tem pa tudi prinaša veliko težav ne le obolelim, pač pa tudi njihovim svojcem in okolici. Podatkov o številu obolelih v Domu nimajo, se pa pri svojem delu vsakodnevno srečujejo s prosilci, ki imajo vpisano diagnozo demenca. Svojci pri skrbi za starostnika z demenco največkrat čutijo preobremenjenost in napor. Večina svojcev se poslužuje neformalnih oblik pomoči kot so ostali družinski člani, prijatelji in sosedje. Pomoč jim nudi tudi patronažna služba, socialna služba. V začetnih fazah svojci pogosto zaprosijo za izvajanje pomoči na domu.

V primerih, ko se bolezen razvija v višje faze pa laična pomoč pogosto ne zadostuje več in se uporabniki skupaj s svojimi svojci največkrat odločijo za namestitev v institucionalno varstvo.

Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane v skladu z določili 8. člena Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev zagotavlja institucionalno varstvo tudi osebam, starejšim od 65 let, z zahtevnejšimi dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, ki zaradi starostne demence ali sorodnih stanj potrebujejo delno ali popolno osebno pomoč in nadzor.

Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane omogoča namestitev stanovalcev z demenco v bivalnih enotah v pritličju Doma (Mavrica, 25 postelj) in Enote (bivalna enota AB, 24 postelj). Skupna kapaciteta je 49.

V bivalnih enotah bivajo stanovalci, ki so razvrščeni v stadij srednje hude demence – klasifikacija po Naomi Feil in zaradi pretežne ali popolne izgube časovne, prostorske in osebne orientacije niso zmožni samostojnega izvajanja vsakdanjih življenjskih aktivnosti. Aktivnosti za stanovalce v začetnem stadiju demence, ki so pomični in nastanjeni v drugih bivalnih enotah, potekajo v integriranih skupinah v posameznih bivalnih enotah. Stanovalcem

v zadnjem stadiju demence poskušajo ustrezno oskrbo zagotoviti v enoti, kjer je bival ali v negovalni enoti.

Da bi Dom stanovalcem zagotovil čim večjo domačnost, jim je omogočeno, da si sobe opremijo po svojem okusu in da v sobe prinesejo lastne predmete od doma, kot so npr: stol, ležalnik, slike, rože, dekoracije ... V sobah je možno priključiti dodatno opremo – TV sprejemnik, telefonski aparat, hladilnik... V sobi so nameščene barvne zavese. Za boljšo prostorsko in osebnostno orientacijo so posamezna vrata v sobo poleg imena in priimka označena še z dodanimi slikovnimi motivi, ki so posameznikom prepoznavna.

Bivalni enoti imata zunanji vrt s tlakovanimi stezami in gredicami, ki jih stanovalci urejajo sami ali s pomočjo osebja in svojcev. Na vrtu lahko stanovalci posedijo na lesenih klopeh z naslonjalom, prav tako na vrtu izvajamo tudi razne pristočasne skupinske aktivnosti. Na vrtu v Domu je nameščen še vrtni paviljon. Sicer pa stanovalci iz teh bivalnih enot smiselno koristijo vse druge prostore v Domu, odvisno od aktivnosti, v katere se lahko vključujejo glede na individualne potrebe in sposobnosti ter želje.

10.10. Prostovoljstvo

Prostovoljstvo v družbi izboljšuje kakovost življenja, se zavzema za interese posameznikov in skupin, ki so ogroženi z izključitvijo iz družbe ter ljudem nudi možnost, da v družbi aktivno sodelujejo. Ključna lastnost prostovoljnega dela je, da se zanj posamezniki odločajo sami, brez da bi zanj pričakovali plačilo ali kakšno drugo materialno korist. Delo lahko opravljajo ali v dobro drugih ali za splošno korist vseh.

Koristi prostovoljstva za posameznika so raznolike, saj si prostovoljec s prostovoljnim delom lahko pridobi znanje in izkušnje, razvije nove socialne spretnosti, si razširi mrežo prijateljev

in znancev in poveča samozavest ter samozaupanje. S prostovoljnim delom pa se v družbi krepi povezanost med ljudmi in solidarnost, ki sta ključni za obstoj družbe.

Program odrasli prostovoljci

Program Odrasli prostovoljci neprekinjeno deluje od junija 2011. Prostovoljci vodijo dnevnik opravljenega prostovoljskega dela. Prostovoljce seznanijo in jim v pisni obliki predajo Etični kodeks organiziranega prostovoljstva ter Zakon o prostovoljstvu (ZProst). S prostovoljci imajo sklenjene pisne dogovore, v katerih so navedene tudi pravice in dolžnosti prostovoljcev. Leta 2014 je prostovoljsko delo opravljalo 26 prostovoljcev in opravili so 2.923 ur prostovoljskega dela.

Leta 2015 je svoje poslanstvo opravljalo 27 prostovoljcev, ki so opravili 3.209 ur prostovoljskega dela.

Na dan 1. 10. 2016 je trenutno v Domu Poljčane 30 prostovoljcev.

Program Odrasli prostovoljci v Enoti deluje od januarja 2014.

V Enoti je leta 2014 19 prostovoljcev opravilo 1.015 prostovoljnih ur.

V letu 2015 pa je 20 prostovoljcev opravilo 3.865 prostovoljnih ur.

Odrasli prostovoljci opravljajo naslednje individualne aktivnosti:

- spremstvo stanovalcev v domače okolje;
- sprehodi;
- druženje, pogovor, branje;
- igranje družabnih iger;
- pomoč pri izvajanju laičnih dnevnih aktivnosti;
- aktivnosti in terapija s pomočjo živali.

V individualne aktivnosti, razen aktivnosti s pomočjo živali, so bili vključeni stanovalci, ki nimajo svojcev ali imajo malo obiskov, ter stanovalci, ki so slabo pomični in so na invalidskih vozičkih.

Prostovoljci vodijo tudi različne skupine kot so: zeliščna skupina, molitvena skupina, vinogradniška skupina, ustvarjalna skupina, literarna skupina, glasbene aktivnosti ob zvokih harmonike.

Prostovoljno delo devetošolcev OŠ Poljčane

Z izvajanjem programa nadaljujejo, ker se je v več kot 10 letih izvajanja izkazal kot zelo uspešen pri povezovanju generacij v lokalnem okolju. Mentorica na osnovni šoli, Nada Druškovič, je z učenci prisotna na vseh srečanjih. Posebnost programa je tudi ta, da se za vsako srečanje oziroma delavnico formira skupina stanovalcev, ki ni stalna. Stanovalci se v delavnice vključujejo glede na njihove interese in psihofizične zmožnosti.

V šolskem letu 2013/14 je bilo vključenih 10 devetošolcev.

V šolskem letu 2014/15 je bilo vključenih 12 devetošolcev.

V šolskem letu 2015/16 je bilo vključenih 14 devetošolcev.

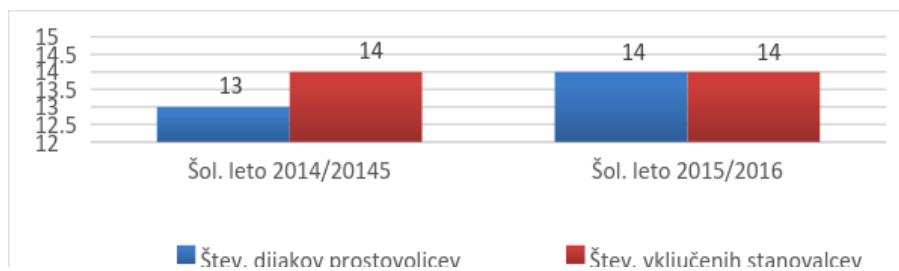
Prostovoljno socialno delo srednješolcev

Program Prostovoljno socialno delo srednješolcev se v Domu izvaja od leta 2001. Program traja eno šolsko leto in se ga obnavlja ob vsakem novem šolskem letu. Cilji programa so povezovanje in zbliževanje generacij v lokalni skupnosti in širše, osebna rast mladih, zadovoljevanje nematerialnih potreb obeh generacij, zapolnitev prostega časa in bogatenje življenja mladih in starejših ter dvig kvalitete življenja obeh generacij. Z medgeneracijskim druženjem se izmenjujejo življenjske izkušnje in krepijo socialne mreže.

V šolskem letu 2013/14 je bilo v program vključenih 17 dijakov prostovoljcev iz Srednja šola Slovenska Bistrica, Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor, I. Gimnazije Maribor, II. Gimnazije Maribor, II. Gimnazije Maribor in Srednje prometne šole Maribor.

V šolskem letu 2014/15 je bilo v program vključenih 13 dijakov prostovoljcev iz Srednje šole Slovenska Bistrica, Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor, I. Gimnazije Maribor, II. Gimnazije Maribor, Srednje zdravstvene šole Celje in Škofijske gimnazije Antona Martina Slomška Maribor.

Prikaz števila vključenih stanovalcev v delo dijakov prostovoljcev

V šolske letu 2015/ 2016 je bilo v program vključenih 14 dijakov prostovoljcev iz Srednje šole Slovenska Bistrica, Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor, I. Gimnazije Maribor, II. Gimnazije Maribor, Srednje zdravstvene šole Celje in Škofijske gimnazije Antona Martina Slomška Maribor.

10.10. Skupine starih ljudi za samopomoč

Skupine starih ljudi za samopomoč so začele delovati v Domu Poljčane leta 1995. Kasneje so se tudi v posameznih lokalnih okoljih začele ustanavljati skupine, ki so se združile pod okrilje Medgeneracijskega društva Mavrica Poljčane. Danes v okviru društva deluje 21 skupin, od tega devet v Domu Poljčane, dve v Enoti Slovenska Bistrica, 10 pa v Poljčanah, Studenicah, Slovenski Bistrici in v Oplotnici. Društvo se financira iz članarine in iz sredstev proračunov občin ter Zveze društev za socialno gerontologijo Slovenije. V lanskem letu je Medgeneracijsko društvo Mavrica od Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pridobilo status humanitarnega društva.

Trenutno so v 21 skupinah vključeni 204 člani skupin, ki jih je vodilo 36 voditeljic in dva voditelja. V zavodu deluje 11 skupin, od tega 9 v Domu in 2 v Enoti. Skupine vodi 22 voditeljic in dva voditelja. Voditelji in voditeljice domskih skupin so v veliki večini zaposleni v zavodu, zunanje skupine pa vodijo tako njihovi zaposleni kot zunanji prostovoljci. Vsi voditelji vodijo evidenco srečanj skupin in drugih aktivnosti in podatkov, ki jih v letno poročilo združi voditeljica Romana Bošak. Letno poročilo in polletno poročilo skupaj s finančnim vsako leto posredujemo na Zvezo društev za socialno gerontologijo Slovenije.

10.11. Težave, s katerimi se v Domu soočajo

Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane je javni socialnovarstveni zavod, ki na podlagi zakona, ustanovitvenega akta in statuta opravlja dejavnost institucionalnega varstva oseb, starejših od 65 let.

V Domu in Enoti je skupno na voljo 354 mest za namestitev stanovalcev v okviru institucionalnega varstva starejših. Od tega imajo v Domu in Enoti skupno nameščenih 35 (9,9 %) stanovalcev, ki so mlajših od 65 let. Za mlajše stanovalce imajo prilagojen program dela.

Stanovalci so integrirani v vseh bivalnih enotah, kar pomeni, da stanovalci, mlajši od 65 let, bivajo z ostalimi stanovalci. Stanovalci so ob samem sprejemu podpisali Izjavo za mlajše osebe od 65 let, s katero potrjujejo, da so seznanjeni, da Dom, ki je splošni socialnovarstveni zavod institucionalnega varstva, lahko zadosti le splošnim potrebam po namestitvi. Seznanjeni so, da Dom nima prilagojenih programov aktivnosti za mlajše osebe od 65 let in se strinjajo s programom aktivnosti, ki jim jih lahko Dom nudi.

Seznanjeni so, da so upravičen do druge posebne oblike institucionalnega varstva, in so se prostovoljno odločili za namestitev v splošnem socialnovarstvenem zavodu ter ne želijo premestitve v drugi ustrezen zavod.

Osnovni cilji programa dela s stanovalci, mlajšimi od 65 let so:

- prispevanje k večji socialni vključenosti,
- zagotavljanje strokovne pomoči,
- razvijanje programov v skladu s potrebami stanovalcev, krepitev njihove moči ter pomoč pri razvijanju socialnih veščin in spretnosti,
- izvajanje individualnega programa obravnave, spodbujanje in pomoč stanovalcem pri izdelavi osebnega dokumenta »moja življenjska zgodba«,
- krepitev moči stanovalcev pri vključevanju v aktivno reševanje lastnih težav ter sooblikovanje strategij za izboljšanje življenjskih možnosti,
- spodbujanje sodelovanja z drugimi organizacijami iz lokalne skupnosti.

Opazajo, da se v družbi pojavlja vedno večja potreba po namestitvi oseb, ki so mlajše od 65 let. Dom v skladu z določili 8. člena Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Ur. l. RS, št. [45/10](#), [28/11](#), [104/11](#) in [111/13](#)) zagotavlja institucionalno varstvo osebam, starejšim od 65 in pa tudi osebam, mlajšim od 65 let, tj. odraslim osebam z motnjami v duševnem razvoju, s težavami v duševnem zdravju, s senzornimi motnjami in motnjami v gibanju. Namestitev se nudi tudi drugim invalidnim osebam, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij ter kroničnim bolnikom in osebam z dolgotrajnimi okvarami zdravja.

Namestitev v socialno varstvenem zavodu namenjenem zadovoljevanju potreb starejših od 65 let ni vedno najbolj primerna oblika pomoči za osebe mlajše od 65 let. Nekaj mlajših oseb od 65 let, ki jim je omogočeno bivanje v domačem okolju je vključenih v storitev pomoči na domu. Trenutno je 13 uporabnikov pomoči na domu, ki so mlajši od 65 let.

V letih 2014, 2015 in 2016 je bilo skupno izdanih 41 odločb, s katerimi ni bilo ugodeno prošnji za sprejem v domsko varstvo, od tega petim prosilcem, ki prihajajo iz občine Slovenska Bistrica.

Stanovalci, ki imajo težave v duševnem zdravju se s težavo obrnejo po pomoč v lokalno okolje. V primeru, da nimajo sorodnikov oz. razširjene socialne mreže, je to skoraj nemogoče.

10.12. Predlogi in izzivi za prihodnost za reševanje socialnih stisk občanov in občank

- širjenje programov prostovoljstva in izdatnejša podpora občine,
- podpora in pomoč občine pri prijavi na razpis za sofinanciranje večgeneracijskega centra (Večgeneracijski center Slovenska Bistrica z imenom VeGeC) in pri izvajanju projekta, v kolikor bodo na razpisu uspeli. Vodilni partner je Ljudska univerza Slovenska Bistrica, Dom pa sodeluje kot eden izmed partnerjev projekta,
- promoviranje dnevnega varstva v Domu in Enoti, za zapolnitev kapacitet dnevnega varstva smo zaradi manjšega povpraševanja omogočili možnost dnevnega varstva tudi v Domu;
- zagotoviti možnosti za nudenje pomoči na domu vsem zainteresiranim občanom,
- v sodelovanju z občino zagotoviti storitve javne kuhinje,

- vzpostavljane manjših bivalnih enot po večjih naseljih v občini, kjer bi starejšim občanom nudili različne storitve.

11. ZAKLJUČEK

Ugotavljamo, da se posledice gospodarske situacije še vedno v veliki meri odražajo na socialno-ekonomskem položaju prebivalstva, še vedno je kljub upadanju veliko število brezposelnih oseb in posledično veliko število vseh oblik socialno varstvenih pomoči. Pri obravnavi družin se opaža večplastnost njihove problematike, ki je pogosto povezana tudi z zlorabo alkohola, s posledicami psihičnih težav, z nižjo izobrazbeno strukturo in z nasiljem v družini. Učinkovite pomoči si samostojno ne zmorejo zagotoviti, kar posledično pogloblja njihovo stisko. Strokovne pomoči, ki so trenutno na voljo in se družine vanje usmerja, so zaradi oddaljenosti (Maribor), uporabnikom težko dosegljive.

Opaziti je tudi vse težave pri pridobitvi ustreznih stanovanj, fond neprofitnih stanovanj je nizek, najemnina v tržnih stanovanjih je zaradi velikega povpraševanja velikokrat precenjena; dosegljivost pravice do subvencionirane najemnine je ključna pri reševanju mnogih stisk, ki bi bile brez tovrstne pomoči v še slabšem položaju.

Podatek, da se med dolžniki plačila vrtca pojavljajo starši, ki s svojim statusom ne dajejo videza pomanjkanja, je informacija vredna razmisleka. Pomembno je, da se tudi v nadalje omogoča sprejetje vseh predšolskih otrok v vrtec, saj vrtec poleg spodbudnega okolja zagotavlja tudi zdravo prehrano, ki je doma morebiti zaradi socialne stiske starši ne bi mogli zagotoviti.

Pri šolskih otrocih je opaziti, da starši nemalokrat finančno stisko obdržijo zase, zato se starše na šolah vzpodbuja, da o morebitnem poslabšanju materialnega položaja pristojne na šolah sproti obveščajo, s ciljem, da se jim ponudi pomoč. Vzpodbudno je, da med šolskimi otroci ni otroka, ki bi imel v šoli pomanjkanje hrane, ne glede na socialno-ekonomski položaj staršem. Glede osnovne šole s posebnimi potrebami je pomembno izpostaviti, da se starši poleg primarnih težav spopadajo nemalokrat z podpovprečnimi dohodki, otrokom tako ni omogočeno obiskovati popoldanske dejavnosti, prav tako bi bilo potrebno zaradi razvojnih težav, ki jih učenci imajo v prihodnje pogrebnoregistrirati dejavnost Centra za svetovanje za otroke, starše in strokovne delavce na področju posebnih potreb in zaposliti psihologa. Le ta bi bil potreben ne le za otroke z razvojnimi težavami, temveč tudi za vse ostale občane, ki se nemalokrat znajdejo v stiskah. Enako kot na osnovnih šolah, tudi dijaki na srednjih šolah praviloma skušajo prikriti svojo pravo socialno sliko oziroma se je sramujejo.

Opaza se, da se preveč prejemnikov denarne socialne pomoči sprijazni s svojo socialno situacijo in so pripravljeni le malo storiti za boljše in kvalitetno življenje. Vidijo le svoje pravice in uveljavljajo zahteve do države, socialnih institucij in humanitarnih organizacij, prezrejo pa priložnosti za delo. Za učinkovitejšo in pravično socialno pomoč ljudem v stiski je

potrebno kontinuirano in intenzivno sodelovanje, načrtovanje in povezovanje vseh socialnih partnerjev – centra za socialno delo in drugih vladnih in nevladnih organizacij, da se posamezniku in družini v stiski nudi hitro in intenzivno pomoč, humanitarne organizacije so pri tem lahko le prvi pomočnik.

Širiti je potrebno programe prostovoljstva podpirati prijavo na razpis za sofinanciranje večgeneracijskega centra ter promovirati dnevno varstvo starejših ter zagotavljati možnost nudenja pomoči na domu vsem zainteresiranim občanom.

Posebej velja izpostaviti, da se v težavah nahajajo tudi starejši, ki imajo nizke pokojnine, nemalokrat pa le-ti skrbijo še za svoje potomce, zaradi česar so prikrajšani za marsikatero dobrino, ki bi jih v jeseni svojega življenja morali uživati sami. Velika težava je izguba varstvenega dodatka in državnih pokojnin, zaradi česar je marsikateri upokojenec pahnjen na rob socialnega dna. Zaradi visokega cenzusa za nastavitev v upokojensko stanovanje ali nedostopne cene za bivalne v domu za starejše občane, marsikomu zaradi prenizke ni dosegljivo. Informiranost glede možnosti rešitev težav in vrstah pomoči je nujno potrebna v občinskih glasilih, saj se tem lahko marsikomu v stiski pomaga.